

1 TIMOTHEUS

1

Paulus' opdracht aan Timotheus, liefde als
doel van het gebod en Gods barmhartigheid.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/1-timotheus/1

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Paulus' gezag en Christus als onze hoop	6 min	5
2	Timotheus als oprechte zoon in het geloof	4 min	8
3	Het werk leren zoals een zoon van zijn vader	3 min	10
4	De bediening doorgeven aan volgende generaties	3 min	12
5	Genade, barmhartigheid en vrede	2 min	13
6	Paulus' vertrek en Timotheus' opdracht	3 min	15
7	De bijzondere positie van de gemeente Efeze	5 min	16
8	Dwaalleer en eindeloze geslachtsregisters	3 min	18
9	Liefde als het doel van Gods opdracht	3 min	20
10	Een rein hart als bron van liefde	4 min	22
11	Het geweten en de reiniging door Christus	4 min	24
12	Een goed geweten bewaren en herstellen	3 min	27
13	Oprecht geloof brengt werken van liefde voort	2 min	29
14	Leraren die hun eigen boodschap niet begrijpen	4 min	31

15	Gezonde leer gaat over het dagelijks gedrag	3 min	33
16	Waarom Paulus juist zware zonden noemt	3 min	34
17	De wet beteugelt zondaars, niet rechtvaardigen	6 min	36
18	Wat het wettige gebruik van de wet betekent	2 min	39
19	Paulus ontvangt als vervolger barmhartigheid	3 min	40
20	Uitverkiezing volgens het calvinisme	4 min	41
21	Uitverkiezing op grond van Gods voorkennis	3 min	43
22	Gods genade en de vrijheid om te weigeren	2 min	45
23	Paulus werd trouw geacht voor de bediening	3 min	46
24	Barmhartigheid vanwege Paulus' onwetendheid	2 min	48
25	Paulus als voorbeeld van Christus' geduld	2 min	49
26	Het verschil tussen barmhartigheid en genade	2 min	50
27	Christus kwam om zondaars te redden	2 min	51
28	Paulus noemt zich de voornaamste zondaar	3 min	53
29	Een rein hart en de zondige natuur	3 min	55

30	Eer en heerlijkheid aan de eeuwige Koning	2 min	56
31	Handoplegging en profetie bij de uitzending	4 min	57
32	Persoonlijke profetieën toetsen en herinneren	4 min	59
33	Bemoediging door profetie in de geloofsstrijd	5 min	61
	Om verder te lezen		64

1

Paulus' gezag en Christus als onze hoop

We zullen twee hoofdstukken behandelen. De vorige keer dat ik over Timotheus les gaf, was geloof ik in een eerdere serie bandopnamen. Aan de datum op die opnamen zag ik dat dat in 1985 was. Dat was dus ongeveer zeven jaar geleden. Ik behandelde ongeveer twee hoofdstukken per bijeenkomst, zowel van de brieven aan Timotheus als van de brief aan Titus. Nu we die vrij uitvoerige inleiding hebben gehad, hoeven we niet lang stil te staan bij allerlei bijzonderheden die we in die inleiding al hebben behandeld. Laten we dus beginnen met hoofdstuk 1.

Paulus, een apostel van Jezus Christus, overeenkomstig het bevel van God, onze Zaligmaker, en van de Heere Jezus Christus, onze hoop, aan Timotheüs, mijn oprechte zoon in het geloof: genade, barmhartigheid en vrede zij u van God, onze Vader, en van Christus Jezus, onze Heere.

1 TIMOTHEÛS 1:1-2

Dit is een vrij gebruikelijke opening, en er is niet zoveel wat we erover hoeven te zeggen. Paulus noemt zoals gewoonlijk aan het begin zijn apostelschap, zodat duidelijk is met welk gezag hij optreedt. Het is duidelijk dat wanneer Paulus in zijn brieven instructies geeft, en vooral in deze brieven, het gezag achter die instructies heel belangrijk is. Paulus gaat instructies geven over wie je als oudsten en diakenen moet kiezen, hoe je tucht en zuiverheid in de leer in de gemeente moet brengen, en hoe je mensen moet terechtwijzen die een valse leer onderwijzen. Niet iedereen kan zomaar binnenlopen, het respect van iedereen in de gemeente opeisen en zeggen: 'Dit worden de leerstellingen van deze gemeente. Dit zijn de mensen die de leiders van deze gemeente zullen zijn.' Daarvoor is een bijzondere gezagspositie nodig, en Paulus maakt voor zichzelf aanspraak op dat gezag.

Natuurlijk beroept hij zich aan het begin van al zijn brieven op zijn apostolische gezag. Daarom staan ze in onze Bijbel, want apostolisch gezag is meer dan gewoon gezag in de gemeente. Er zijn oudsten die enig gezag dragen in de gemeente, en er zijn andere functies die een zeker gewicht hebben. Maar er is in de Bijbel geen groter gezag dan dat van de apostel, die de vertegenwoordiger van Jezus Christus is en door Jezus gemachtigd is om namens Hem te spreken. Paulus heeft veel dingen te zeggen die onder bepaalde omstandigheden betwist zouden kunnen worden door mensen met een andere mening, of een mening die tegen zijn opvatting ingaat. Daarom moet hij meteen duidelijk maken dat hij als apostel spreekt en dat wat hij gaat zeggen dus niet mag worden betwist.

Natuurlijk wist Timotheus dat Paulus een apostel was en hoefde hij daar niet aan herinnerd te worden. Toch is er enige reden om aan te nemen dat Paulus deze brief niet uitsluitend voor Timotheus zelf bedoelde. Hij schreef hem aan Timotheus als een apostolische medewerker of een gezant, dat wil zeggen als een vertegenwoordiger van hemzelf, Paulus, in de gemeente. Maar hij zei dingen tegen Timotheus die erop zouden kunnen wijzen dat Timotheus deze brief misschien zou moeten laten zien aan bepaalde mensen die zijn gezag zouden betwisten.

Later in de brief zegt Paulus bijvoorbeeld:

Laat niemand u minachten vanwege uw jeugdige leeftijd, maar wees een voorbeeld voor de gelovigen in woord, in wandel, in liefde, in geest, in geloof en in reinheid.

1 TIMOTHEÛS 4:12

Het is heel mooi om tegen een jonge man te zeggen: ‘Laat niemand op je neerkijken omdat je jong bent.’ Maar hoe voorkom je dat iemand je jeugdigheid minacht? Wat moet Timotheus doen om te voorkomen dat mensen zijn jeugdigheid minachten? Het lijkt duidelijk dat Timotheus deze brief zou moeten kunnen voorleggen aan degenen die zijn jeugdigheid wel minachtten, met de woorden: ‘Niemand minder dan de apostel Paulus heeft gezegd dat niemand mijn jeugdigheid mag minachten.’

Hoewel de brief aan Timotheus gericht is, moet Timotheus de brief dus kunnen laten zien aan mensen die zijn gezag zouden betwisten, hem zouden minachten of op hem zouden neerkijken. Daarom benadrukt Paulus wel degelijk zijn apostolische gezag, hoewel Timotheus daar niet aan herinnerd hoeft te worden. Misschien zouden sommigen bezwaar maken tegen wat Timotheus op grond van deze brief probeert in te voeren. Hun zou dan moeten worden getoond dat deze brief afkomstig is van Paulus, die als apostel spreekt en daarom niet mag worden tegengesproken.

Jezus Christus wordt hier in vers 1 onze hoop genoemd. Op de meeste plaatsen waar de hoop van de christen in andere geschriften van het Nieuwe Testament wordt beschreven, wordt gezegd dat onze hoop óf de opstanding is, óf:

terwijl wij verwachten de zalige hoop en verschijning
van de heerlijkheid van de grote God en onze Zaligmaker,
Jezus Christus.

TITUS 2:13

Natuurlijk is er misschien geen verschil tussen de opstanding en de verschijning van de heerlijkheid van onze Heere Jezus Christus, want we weten volgens Kolossenzen:

Wanneer Christus geopenbaard zal worden, Die ons leven is, dan
zult ook u met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid.

KOLOSSENZEN 3:4

Onze hoop is dus eigenlijk Jezus te zien, aan Hem gelijk te zijn, in heerlijkheid te worden opgewekt zoals Hij. Ongetwijfeld heeft Paulus iets daarvan in gedachten wanneer hij zegt dat Jezus Christus onze hoop is. Het is eigenlijk de verschijning van Jezus Christus waarnaar we uitzien, en met die verschijning hangt onze eigen verandering samen, waardoor we aan Hem gelijk worden.

2

Timotheus als oprechte zoon in het geloof

Hij richt de brief aan Timotheus. Daarmee is deze brief voor Paulus ongebruikelijk. Van de twaalf brieven die we hebben en die we aan Paulus toeschrijven, of misschien dertien als we Hebreëën meerekenen, zijn er maar vier aan afzonderlijke personen gericht: de twee brieven aan Timotheus, de brief aan Titus en de brief aan Filemon. Verder zijn de brieven van Paulus gewoonlijk aan gemeenten gericht. Op deze plaats in de aanhef noemt hij meestal aan welke gemeente hij schrijft. Hier richt hij de brief echter niet aan een gemeente, hoewel Timotheus zich wel in een gemeente bevond. Hij was in de gemeente van Efeze, zoals we in vers 3 zullen zien. Maar hij richt de brief aan de man die zijn medewerker is, die hij ‘mijn oprechte zoon in het geloof’ noemt.

Ik heb, toen we bespraken wie Timotheus was, gezegd dat we niet weten of Timotheus door Paulus tot bekering was gekomen. Op grond van de uitdrukking ‘zoon in het geloof’ zou je denken dat Paulus bedoelt dat hij Timotheus tot de Heere had geleid. Dat kan hij gedaan hebben. We weten niet of hij dat gedaan heeft of niet. We weten dat de moeder en grootmoeder van Timotheus door de inspanningen van Paulus op zijn eerste zendingsreis tot bekering waren gekomen. Timotheus kan bij dezelfde gelegenheid tot bekering zijn gekomen, of ergens na het vertrek van Paulus. Maar iedereen die door Paulus tot bekering was gekomen, zou in die zin zijn zoon in het geloof zijn.

Paulus spreekt over Timotheus als een zoon in het geloof in een ongebruikelijke betekenis. Zoals ik al zei, kan hij door Paulus tot bekering zijn gekomen. Er is voor ons geen reden om te betwijfelen dat het zo was, al hebben we daar geen bewijs voor. Maar hij was in het geloof ook in een andere zin een zoon van Paulus: in de zin dat een discipel een zoon van zijn meester wordt genoemd. In de tijd waarin Paulus schreef, was het niet ongewoon dat een discipel zijn meester ‘vader’ noemde, of dat een meester zijn discipel ‘zoon’ noemde. De woorden vader en zoon werden veel gebruikt door mensen die als meester en discipel met elkaar omgingen. Paulus en Timotheus hadden die verhouding zeker. Of Paulus Timotheus aanvankelijk tot de Heere had

geleid of niet, is van weinig belang als we bedenken dat Timotheus zijn hele wezenlijke opleiding voor de bediening onder de hoede van Paulus heeft ontvangen en onder diens hoede ook werd uitgezonden om die bediening uit te oefenen.

Wanneer hij zegt: ‘mijn oprechte zoon in het geloof’, dan spreekt hij over het feit dat Timotheus niet zomaar een discipel van hem is, of iemand die door hem tot bekering is gekomen. Hij is iemand die werkelijk de kenmerken vertoont van zijn vader, om het zo te zeggen, van degene die hem als discipel heeft gevormd. Iemand die het karakter heeft overgenomen van zijn leraar, of van zijn vader in het geloof, en op hem is gaan lijken.

Waarschijnlijk zien we de beste uitwerking van dit idee, dat Timotheus in die zin de ware zoon van Paulus is, in Filippenzen hoofdstuk 2, vers 19 tot en met 22. Daar zien we Timotheus ook beschreven als een zoon van Paulus. Maar daar verduidelijkt hij enigszins in welke zin hij Timotheus als een ware zoon in het geloof ziet. Filippenzen 2, vers 19 tot en met 22, zegt:

En ik hoop in de Heere Jezus Timotheüs spoedig naar u toe te sturen, opdat ook ik goedsmoeds mag zijn als ik van uw zaken weet. Want ik heb niemand van gelijke gezindheid, die oprecht voor uw zaken zorg zal dragen. Want zij zoeken allen hun eigen belangen, niet die van Christus Jezus. En u kent zijn beproefdheid, dat hij met mij gediend heeft in het Evangelie, zoals een kind met zijn vader.

FILIPPENZEN 2:19-22

Met ‘niemand van gelijke gezindheid’ bedoelt hij: niemand die zo eensgezind is met Paulus als Timotheus. En met ‘zijn beproefdheid’ bedoelt hij die van Timotheus.

Timotheus is dus als een zoon voor Paulus, doordat hij heeft gediend zoals een zoon samen met zijn vader dient. Hij heeft een beproefd karakter. Zijn karakter lijkt op dat van Paulus. Hij is eensgezind met Paulus. In dit opzicht is hij een ware zoon in het geloof.

3

Het werk leren zoals een zoon van zijn vader

Wanneer Paulus zegt: ‘Hij heeft met mij gediend zoals een kind met zijn vader’, dan denkt hij ongetwijfeld aan het beeld dat Jezus Zelf gebruikte in Johannes hoofdstuk 5. Daar beschrijft Jezus Zijn eigen verhouding tot Zijn Vader in algemene bewoordingen. Dat wil zeggen, in bewoordingen die lijken op de verhouding tussen iedere zoon en zijn vader in die tijd. En dan vooral het idee dat een zoon bij zijn vader in de leer ging in hetzelfde familiebedrijf.

Johannes hoofdstuk 5, vers 19:

Jezus dan antwoordde en zei tegen hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: De Zoon kan niets van Zichzelf doen, als Hij dat niet de Vader ziet doen, want al wat Deze doet, dat doet ook de Zoon op dezelfde wijze.

JOHANNES 5:19

Jezus spreekt duidelijk over Zichzelf en Zijn Vader, God. De New King James schrijft de woorden ‘Son’ en ‘Father’ zelfs met een hoofdletter om duidelijk te maken dat Hij naar Zichzelf en Zijn Vader verwijst. Die hoofdletters staan natuurlijk niet in het Grieks. Dit is de voorkeur van de vertaler.

Veel uitleggers zijn het erover eens dat Jezus, terwijl Hij over Zijn eigen verhouding tot Zijn Vader spreekt, als het ware een gelijkenis gebruikt: een gelijkenis over de zoon die in de leer is. Hij spreekt over wat voor vrijwel iedere zoon en zijn vader in die samenleving geldt: dat de zoon niet vanzelf weet hoe hij het bedrijf van zijn vader moet leiden.

Jezus groeide bijvoorbeeld op in een timmermanswerkplaats en werd timmerman. Maar Hij wist niet instinctief hoe Hij de dingen moest maken die Hij leerde maken. Hij moest kijken en zien hoe Zijn vader Jozef het deed, Zijn aardse pleegvader. En Jezus

verkeerde in de positie waarin de meeste zonen onder hun vader verkeerden: Hij moest het familieambacht leren. Hij kende het niet vanaf Zijn geboorte, maar moest het leren door na te doen.

Hij zegt het daar in vers 20, Johannes 5:20:

Want de Vader heeft de Zoon lief en laat Hem alles zien wat Hij doet, en Hij zal Hem grotere werken laten zien dan deze, opdat u zich verwondert.

JOHANNES 5:20

Dit geldt voor alle vaders en zonen in die samenleving. De vader wilde dat de zoon het familiebedrijf zou overnemen en leerde hem hoe hij de dingen precies zo moest doen als hij het zelf van zijn vader had geleerd, in de meeste gevallen. En Jezus zegt: 'Zo is Mijn verhouding met Mijn Vader.' Zoals elke zoon bij zijn vader doet, kijkt hij naar wat zijn vader doet. En hij doet dezelfde dingen op dezelfde manier, zodat hij een waardige zoon kan zijn die samen met zijn vader werkt. En Paulus zei over Timotheus, in de passage die we hebben bekeken in Filippenzen 2:22:

En u kent zijn beproefdheid, dat hij met mij gediend heeft in het Evangelie, zoals een kind met zijn vader.

FILIPPENZEN 2:22

Hij zegt dus dat zijn samenwerking met Timotheus is geweest als die van een vader die zijn zoon het vak leert. Timotheus is als zijn zoon geweest. Hij diende, leerde, keek naar wat hij deed en volgde hem in alle opzichten na. En nu kan hij het werk dat Paulus doet op dezelfde manier doen. Hij is er zo ongeveer klaar voor om het familiebedrijf over te nemen.

4

De bediening doorgeven aan volgende generaties

En in 1 Timotheus zien we dat Paulus van plan is om aan Timotheus de dingen toe te vertrouwen die aan hem, Paulus, zijn toevertrouwd. En we weten dat hij in 2 Timotheus hoofdstuk 2 tegen Timotheus zegt:

En wat u van mij gehoord hebt onder veel getuigen, vertrouw dat toe aan betrouwbare mensen, die bekwaam zullen zijn ook anderen te onderwijzen.

2 TIMOTHEUS 2:2

Paulus wil er dus, als een vader, voor zorgen dat het familievak door verschillende generaties heen wordt doorgegeven. Paulus wil de bediening die hij heeft doorgeven aan opeenvolgende generaties. En Timotheus is zijn zoon, die het bij wijze van spreken zou moeten doorgeven aan de kleinkinderen en achterkleinkinderen van Paulus in het geloof.

Dit alles ligt er volgens mij in besloten wanneer Paulus over Timotheus spreekt en zegt: ‘mijn oprechte zoon in het geloof’.

Er waren anderen die zonen van Paulus in het geloof genoemd konden worden. Lukas was ongetwijfeld een van hen. Titus zou dat heel goed ook geweest kunnen zijn. Paulus noemt Titus inderdaad zijn zoon in het geloof in Titus 1:4. Hij groet Titus ook met dezelfde woorden:

aan Titus, mijn oprechte zoon naar het gemeenschappelijk geloof: genade, barmhartigheid en vrede zij u van God de Vader en van de Heere Jezus Christus, onze Zaligmaker.

TITUS 1:4

Dat geeft aan dat dezelfde dingen die hij over Timotheus zei ook op Titus van toepassing zijn. Titus heeft samen met hem gediend. En we hebben er eerder op gewezen dat Titus ook al vroeg met Paulus en Barnabas meereisde, waarschijnlijk onmiddellijk na de eerste zendingsreis. En hij was ook bij Paulus, kennelijk nog met hem verbonden nadat het boek Handelingen eindigt. Titus en Timotheus waren dus allebei al lange tijd medewerkers onder Paulus. Ze dienden als zonen die onder Paulus het werk in de bediening leerden.

Een man die zijn zoon het vak leert, vindt het heel belangrijk dat zijn zoon dezelfde vaardigheid precies op dezelfde manier leert uitoefenen, met dezelfde kwaliteit als hijzelf. Die vader zou willen dat de zoon het vervolgens met dezelfde zorgvuldigheid aan zijn kinderen zou doorgeven. Zo zou er generatie na generatie geen achteruitgang zijn in de kwaliteit van het werk dat de familie leverde, zodat de goede naam van de familie behouden kon blijven. Zo toont ook Paulus zijn zorg dat de bediening niet generatie na generatie in kwaliteit achteruit zou gaan.

Helaas zijn de wensen van Paulus niet vervuld. Want toen de volgende generatie aanbrak, en de generatie daarna, en de volgende eeuw enzovoort, ging de kwaliteit van het karakter van mensen in de bediening wel degelijk achteruit. Niet buitengewoon snel, maar toch al vrij snel, te snel. De bediening kwam steeds minder in handen van mensen die het beproefde karakter en dezelfde gezindheid hadden als Paulus en Timotheus en de anderen. Maar Timotheus was nog altijd een goed voorbeeld van hoe een zoon van Paulus in het geloof zou moeten zijn.

5

Genade, barmhartigheid en vrede

Hij zegt daar aan het einde van vers 2:

Genade, barmhartigheid en vrede van God, onze Vader, en Jezus Christus, onze Heere.

Ik wil er alleen op wijzen dat genade en vrede gewoonlijk voorkomen in de aanhef van Paulus. Vrijwel elke brief van hem begint met een wens van genade en vrede. Alleen hier en in 2 Timotheus vinden we daar barmhartigheid aan toegevoegd: genade en barmhartigheid en vrede. Ik weet niet of er een verborgen betekenis zit in het

toevoegen van barmhartigheid aan de opsomming. Ik zou zeggen dat dit naar alle waarschijnlijkheid de twee laatste brieven van Paulus waren. Daarom kan het zijn dat hij op hogere leeftijd meer begon stil te staan bij de barmhartigheid van God.

En terwijl hij in zijn eerdere brieven nooit naliet genade en vrede te noemen, voelde hij nu de dringende behoefte om ook die barmhartigheid te noemen, vanuit zijn eigen inzicht in en waardering voor de barmhartigheid van God. Want verderop in dit hoofdstuk wijst hij erop dat hij zelf grote barmhartigheid had ontvangen. In vers 13 van hoofdstuk 1 zegt hij:

mij, die vroeger een godslasteraar was, een vervolger en een verdrukker. Maar mij is barmhartigheid bewezen, omdat ik het in onwetendheid gedaan heb, in ongeloof.

1 TIMOTHEÛS 1:13

En ook in vers 16:

Maar daarom is mij barmhartigheid bewezen, opdat Jezus Christus in mij, de voornaamste van de zondaars, al Zijn geduld zou tonen, tot een voorbeeld voor hen die later in Hem zouden geloven tot het eeuwige leven.

1 TIMOTHEÛS 1:16

Naarmate Paulus ouder werd, dacht hij misschien meer na over de grote dingen die God voor hem had gedaan. Hij beseftte dat hij die barmhartigheid volstrekt niet waard was en niet verdiende, en dat heeft in zijn latere jaren waarschijnlijk veel in zijn gedachten gespeeld. En zo zien we dat hij in zijn twee latere brieven, 1 en 2 Timotheus, in zijn groet barmhartigheid toevoegt aan genade en vrede.

6

Paulus' vertrek en Timotheus' opdracht

Nu, in vers 3, komt hij ter zake.

Ik herinner u eraan hoe ik u, toen ik naar Macedonië reisde, ertoe opgeroepen heb in Efeze te blijven om sommigen te bevelen geen andere leer te onderwijzen,

1 TIMOTHEUS 1:3

Dat is natuurlijk Noord-Griekenland. Het Griekse schiereiland was destijds verdeeld in een noordelijk en een zuidelijk deel. En ik vermoed dat dat nu nog zo is, al is het minder officieel, ik weet het niet. Het zuidelijke deel was Achaje, waar steden lagen als Athene, Korinthe en Kenchreeën, waar Paulus gemeenten had of enig werk had gedaan. Macedonië was Noord-Griekenland. Het was het eerste deel van Griekenland dat Paulus ooit had bezocht. Filippi was de eerste Griekse stad in Macedonië die Paulus ooit bezocht. En we weten uit zijn brief aan de Filippenzen dat deze gemeente een van zijn lievelingsgemeenten bleef. Natuurlijk waren ook de gemeenten in Thessalonica en Berea, en ongetwijfeld nog enkele andere, de Macedonische gemeenten waarover hij sprak. Hij genoot blijkbaar echt van zijn bediening in sommige Macedonische gemeenten en was erg van hen onder de indruk. In 2 Korinthe prijst hij de Macedonische gemeenten om hun zelfopofferende vrijgevigheid bij het inzamelen van geld voor de arme heiligen in Jeruzalem.

We weten uit Handelingen hoofdstuk 20, vers 1, dat Paulus op een bepaald moment uit Efeze vertrok en naar Macedonië ging. Maar zoals ik in onze inleiding al zei, kan het vertrek uit Efeze en de reis naar Macedonië waarover Paulus hier spreekt, niet die gelegenheid zijn. Of in elk geval kan het moeilijk die gelegenheid zijn, want in Handelingen hoofdstuk 20, vers 4, wordt Timotheus genoemd als een van degenen die Paulus op die reizen vergezelden. Maar hier laat hij Timotheus in Efeze achter. Dit moet dus een andere, latere gelegenheid zijn, een reis die niet in Handelingen is opgetekend. Daarom moet die naar alle waarschijnlijkheid hebben plaatsgevonden nadat Paulus uit de gevangenis was vrijgelaten en nadat het boek Handelingen was

geëindigd. Dit geeft ons dus informatie over verdere reizen van Paulus na de reizen die in het boek Handelingen zijn opgetekend. Hij heeft blijkbaar ook een vierde en misschien een vijfde zendingsreis gemaakt.

Hij zegt:

Toen ik naar Macedonië ging, drong ik erop aan dat je in Efeze bleef om bepaalde mensen op te dragen geen andere leer te verspreiden.

7

De bijzondere positie van de gemeente Efeze

Efeze is blijkbaar de plaats waar Timotheus zich bevindt wanneer hij de brief ontvangt. Ik denk niet dat we dat kunnen bewijzen, want Paulus zou het over iets uit een ver verleden kunnen hebben:

Ik weet nog dat ik je in Efeze achterliet.

Maar de dingen die hij Timotheus in deze brief opdraagt, zijn beslist dezelfde dingen die hij hem naar eigen zeggen in Efeze opdroeg. En hij is ongetwijfeld nog steeds in Efeze. Volgens de overlevering heeft Timotheus zijn resterende levensjaren in Efeze doorgebracht en is hij daar gestorven.

We kunnen er dus gerust van uitgaan dat de brief naar Efeze is gestuurd. Daarmee wordt dit op zijn minst de tweede of derde belangrijke brief die naar die stad is gestuurd. We weten dat de brief aan de Efeziërs blijkbaar eerst naar Efeze werd gestuurd, hoewel het waarschijnlijk een rondzendbrief was die langs verschillende gemeenten ging. Vandaar werd hij doorgegeven aan andere gemeenten in Asia en keerde hij terug naar Efeze. Hij werd blijkbaar door die gemeente bewaard, zodat hij later met die gemeente in verband werd gebracht.

Paulus had zelf de gemeente in Efeze gesticht, in het achttiende hoofdstuk van Handelingen. Hij had er twee of drie jaar doorgebracht. Dat is de langste opgetekende periode waarin Paulus ergens heeft gediend. De op één na langste periode waarvan we weten dat Paulus op één plaats heeft gediend, was in Korinthe, waar hij maar achttien

maanden doorbracht. Hij bracht dus waarschijnlijk bijna tweemaal zoveel tijd in Efeze door. Er wordt ons verteld dat daar vervolging uitbrak en dat hij zich met de discipelen terugtrok in de school van — was het Tyrannus, of ergens anders? Vandaar begon hij blijkbaar teams uit te sturen of zelf rond te reizen. Terwijl Efeze zijn uitvalsbasis was, zou heel Asia het evangelie hebben gehoord in die twee tot drie jaar die Paulus daar doorbracht.

Het was een zeer bevoorrechte gemeente, in die zin dat Paulus er zelf de langste tijd gediend lijkt te hebben. Bovendien bleven Priscilla en Aquila, de metgezellen van Paulus, daar toen Paulus vertrok. En ook Apollos had daar gediend. Later bezocht Paulus Efeze opnieuw. Eigenlijk was die bediening van twee of drie jaar tijdens zijn tweede bezoek. Blijkbaar begon hij aanvankelijk een klein werk in Efeze, in hoofdstuk 18, maar in hoofdstuk 19 van Handelingen keerde hij voor de tweede keer terug. Toen bracht hij er zijn twee of drie jaar door en werd het evangelie in Asia verkondigd.

Waar het om gaat, is dat Efeze het voorrecht had gehad dat Paulus er persoonlijk veel had gediend. En nu zien we blijkbaar dat ook Timotheus er persoonlijk dient, waarschijnlijk de beste metgezel die Paulus had. We weten dat later de apostel Johannes zijn laatste levensjaren in Efeze doorbracht, bij de gemeente daar. Het lijkt erop dat ook hij daar is gestorven. En we weten dat de eerste van de zeven brieven die Jezus aan de zeven gemeenten van Asia stuurde, eveneens gericht was aan de gemeente van Efeze, in het boek Openbaring hoofdstuk 2, vanaf vers 1.

Deze gemeente was dus meer bevoorrecht dan de meeste andere. Er was veel arbeid in geïnvesteerd. Paulus bracht er een lange tijd door. Timotheus bracht er blijkbaar zijn laatste levensjaren door. Johannes de apostel bracht er zijn laatste levensjaren door. De brief aan de Efeziërs werd aan die gemeente geschreven. Deze brief werd naar die gemeente gestuurd, en waarschijnlijk ook 2 Timotheus. Er werd een brief van Jezus naar die gemeente gestuurd, Openbaring 2:1.

Ook hebben we een bijzondere bijeenkomst die Paulus in Handelingen 20 met de oudsten van Efeze hield. Bij die gelegenheid kon hij de gemeente van Efeze niet bezoeken, wat zijn derde bezoek daar zou zijn geweest. Maar hij riep de oudsten naar Milete om hem daar te ontmoeten. En hij gaf hun in Handelingen 20 uitvoerig onderricht. Dat is voor ons opgetekend, zodat we kunnen zien dat er veel aandacht en

zorg aan deze gemeente werd besteed. Waarom? Naar alle waarschijnlijkheid vanwege het belang van de stad zelf. Het was de belangrijkste stad van de Romeinse provincie Asia. Wanneer we in Bijbelse zin over Asia spreken, hebben we het niet over het werelddeel dat wij Azië noemen. Asia was de naam van een Romeinse provincie in het gebied dat wij nu Turkije noemen. Het land dat wij Turkije noemen, is hetzelfde gebied dat door de Romeinen Asia werd genoemd. Het was eenvoudig een Romeinse provincie met de naam Asia, en Efeze was de belangrijkste stad ervan. Vanwege het belang van die stad in de regio, en omdat veel van de belangrijkste gemeenten daar waren gesticht, deden Paulus en andere apostelen heel veel moeite om die gemeente in goede staat te houden.

8

Dwaalleer en eindeloze geslachtsregisters

Paulus liet Timotheus daar dus achter, zoals hij schrijft:

Ik herinner u eraan hoe ik u, toen ik naar Macedonië reisde, ertoe opgeroepen heb in Efeze te blijven om sommigen te bevelen geen andere leer te onderwijzen, zich ook niet bezig te houden met verzinsels en eindeloze geslachtsregisters, die meer twistgesprekken opleveren dan door God gewerkte opbouw in het geloof.

1 TIMOTHEÛS 1:3-4

Uit de verwijzing naar geslachtsregisters valt op te maken dat de mensen die hij op het oog heeft, Joden zijn. Sommigen zouden zeggen dat de geslachtsregisters verwijzen naar de gnostische dwaalleer. Vooral naar het gnostische idee dat God zo ver van de stoffelijke wereld af staat, dat Hij die alleen kan bereiken door een reeks emanaties. Elk van die emanaties zou zijn wat Paulus met geslachtsregisters bedoelt, omdat elk ervan zoiets als een generatie zou zijn. Niet echt een generatie in de zin waarin wij

gewoonlijk over een generatie denken. Maar om tot God te komen, moest je volgens de gnostici de wachtwoorden kennen om van de ene emanatie naar de volgende te gaan, enzovoort. Die hele reeks zou je als een geslachtsregister kunnen beschrijven.

Paulus spreekt elders in Timotheus zijn bezorgdheid over geslachtsregisters uit. En het lijkt een belangrijk onderdeel te zijn van de dwaalleer waarover Paulus bezorgd is. Daarom denken sommigen dat de geslachtsregisters verwijzen naar deze reeks emanaties die in het gnosticisme wordt onderwezen. Maar het woord ‘geslachtsregisters’ is een ongebruikelijk woord voor dat begrip. En het is ook zo dat Paulus in deze brief zijn bezorgdheid over het jodendom uit. Meteen hierna spreekt hij in vers 7 namelijk over degenen:

Zij willen leraars van de wet zijn en hebben geen inzicht in wat zij zeggen en evenmin in wat zij zo sterk benadrukken.

1 TIMOTHEUS 1:7

In Titus 1:10 uit hij zijn bezorgdheid, vooral over:

Want er zijn ook veel opstandigen, mensen die zinloos praten en misleiders, vooral die van de besnijdenis zijn.

TITUS 1:10

We weten dat er een besnijdenispartij was die Paulus moeilijkheden bezorgde. En zij kunnen heel goed de krachten met de gnostici hebben gebundeld. We hebben het waarschijnlijk over een enigszins door het gnosticisme beïnvloede vorm van jodendom. Zowel het wetticisme van het jodendom als het antinomianisme of, aan de andere kant, het ascetisme van het gnosticisme: al deze dingen vormen een probleem en een afwijking van de waarheid.

Paulus zegt dus tegen Timotheus:

Zorg dat mensen ophouden met het verspreiden van deze ideeën.

Dat houdt in dat deze leringen nu in Efeze worden onderwezen. En Paulus moest Timotheus daar met een bijzondere opdracht naartoe sturen om deze mensen daarvan te weerhouden.

9

Liefde als het doel van Gods opdracht

Paulus geeft positief aan wat de leer, de boodschap en het gedrag van de christen zijn.
Vers 5:

Het einddoel nu van het gebod is liefde die voortkomt uit een rein hart, een goed geweten en een ongeveinsd geloof.

1 TIMOTHEÛS 1:5

De King James zegt: 'From faith unfeigned.' Het woord 'feigned' is een oud Engels woord dat 'geveinsd' betekent. En daarom betekent 'faith unfeigned' 'ongeveinsd geloof', dat wil zeggen 'oprecht geloof'. Daarom moderniseert de New King James het tot 'sincere', en sommige andere moderne vertalingen doen dat ook.

Het doel van het gebod, of van de opdracht die hij geeft, of die wij hebben ontvangen, is dat wij liefdevol zouden zijn. Het gebod zou hier kunnen verwijzen naar de Joodse wet, aangezien hij in vers 8 zegt:

Maar wij weten dat de wet goed is, als men die wettig gebruikt,

1 TIMOTHEÛS 1:8

Dat wil zeggen: de wet van Mozes is geen slechte zaak, zolang je begrijpt waar het daarbij om gaat. Hij zou in vers 5 kunnen zeggen: 'Het doel van de wet van Mozes is liefde.' En dat zou een juiste uitspraak zijn. Maar hij heeft het woord 'gebod' al in vers 1 gebruikt, waar hij zegt dat hij apostel is 'overeenkomstig het bevel van God'. Daarom is het waarschijnlijker dat het gebod in vers 5 geen verwijzing is naar de wet van Mozes,

maar naar de opdracht die hij, Paulus, heeft ontvangen en die hij aan Timotheus doorgeeft, en die op christenen in het algemeen van toepassing zou zijn. Dat wil zeggen: Gods gebod aan christenen.

Het doel waarmee God ons deze opdracht geeft, is dat er liefde uit voortkomt. Dat is heel duidelijk in alle andere geschriften van Paulus: liefde is de wezenlijke plicht. We hoeven de geschriften van Paulus niet te gebruiken om daarachter te komen. We kunnen dat uit het Oude Testament zelf halen, en uit wat Jezus zei. Hij leerde dat het grote gebod is:

En u zult de Heere, uw God, liefhebben met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand en met heel uw kracht. Dit is het eerste gebod. En het tweede, hieraan gelijk, is dit: U zult uw naaste liefhebben als uzelf. Er is geen ander gebod groter dan deze.

MARKUS 12:30-31

Dit is de hele plicht van de mens.

Aan deze twee geboden hangt heel de Wet, en de Profeten.

MATTHEÛS 22:40

Paulus stemt dus eenvoudig in met zowel het Oude Testament als Jezus en zijn eigen eerdere geschriften, wanneer hij zegt dat het uiteindelijke doel, de reden waarom God ons om te beginnen een gebod heeft gegeven, is dat wij zouden liefhebben.

10

Een rein hart als bron van liefde

Er zijn drie factoren of elementen waaruit liefde moet voortkomen. Liefde ‘uit’, of ‘vanuit’ in het Grieks — ‘ek’ betekent ‘uit’ — liefde die voortkomt uit

Het einddoel nu van het gebod is liefde die voortkomt uit een rein hart, een goed geweten en een ongeveinsd geloof.

1 TIMOTHEÛS 1:5

Er zijn drie dingen die in iemand aanwezig moeten zijn om lief te kunnen hebben op de manier die het gebod voorschrijft. Er zijn natuurlijk mensen die geen rein hart, geen zuiver geweten of geen oprecht geloof hebben, maar die wel iets hebben wat op liefde lijkt. Ze houden misschien van hun kinderen. Ze houden van hun vrouw. Misschien houden ze op een bepaalde manier van hun broer, maar menselijke liefde, louter menselijke liefde, is niet het soort liefde dat Gods gebod van ons vraagt. Het is een bovenmenselijke, een geestelijke soort liefde die God van ons verlangt. En iemand kan deze liefde die God verlangt alleen hebben als hij allereerst een rein hart heeft.

Je herinnert je dat David in Psalm 51 bad:

Schep mij een rein hart, o God, en vernieuw in mijn binnenste een standvastige geest.

PSALMEN 51:12

In Psalm 24 staat:

Wie zal de berg van de HEERE beklimmen, wie zal staan in Zijn heilige plaats? Hij die rein van handen en zuiver van hart is.

PSALMEN 24:3-4

Jezus Zelf zei:

Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien.

MATTHEÛS 5:8

Mattheüs hoofdstuk 5.

Een rein hart hebben houdt in dat je hart helemaal één kant op gericht is, dat het een geheel is. Rein betekent onvermengd, onverdund. Dat is ook in ons huidige Nederlands de gewone betekenis van zuiver. Als iets zuiver is, betekent dat dat er geen vreemde bestanddelen in zitten. En het hart in de Bijbel verwijst meestal niet naar de bloedpomp onder je vijfde rib, maar naar de geestelijke drijfveren en het gedachteleven, het karakter. Het innerlijke leven is eigenlijk het hart van de mens: zijn verstand, zijn gedachten, zijn doelen, zijn waarden, zijn drijfveren.

Een rein hart is dus een hart dat door één ding wordt gedreven. Niet met gemengde motieven, niet met uiteenlopende doelen, niet met uiteenlopende waarden, maar helemaal, precies zoals het gebod in Deuteronomium zegt:

Daarom zult u de HEERE, uw God, liefhebben met heel uw hart, met heel uw ziel en met heel uw kracht.

DEUTERONOMIUM 6:5

God liefhebben met heel je hart houdt in dat er in je hart eigenlijk geen ruimte is voor enig ander motief dan liefde voor God. Je moet rein van hart zijn in die zin dat je liefde voor God het enige motief is dat in je hart te vinden is. En alles wat je doet, doe je met het oog op Zijn heerlijkheid en Zijn welbehagen.

Paulus zegt dat ook op andere plaatsen. In 1 Korinthe 10 bijvoorbeeld, in vers 31, zegt hij:

Hetzij u dan eet, hetzij u drinkt, hetzij u iets anders doet, doe het alles tot eer van God.

1 KORINTHE 10:31

Alles wat je doet, moet je met maar één motief doen: Hem verheerlijken uit liefde voor God.

God verlangt dus een liefde die daaruit voortkomt, uit een hart dat helemaal en onvermengd toegewijd is aan de liefde voor God. Je hoort de Heere met heel je hart lief te hebben. Een hart dat rein is, wordt dus niet gedreven door duistere, verdorven, zelfzuchtige belangen, maar alleen door het verlangen om te doen wat God behaagt. En de liefde voor onze medemens die God goedkeurt, moet allereerst uit die gesteldheid van het hart voortkomen.

11

Het geweten en de reiniging door Christus

Ook een zuiver geweten. En als je hart rein is, zul je waarschijnlijk ook een zuiver geweten hebben. Het woord ‘geweten’, dat hier voor het eerst voorkomt en daarna nog vaak in de pastorale brieven, verwijst naar het morele bewustzijn of het oordeel over jezelf. Het Engelse woord voor geweten, ‘conscience’, samengesteld uit ‘con’ en ‘science’, betekent letterlijk ‘met kennis’. Maar dat helpt niet erg om te begrijpen wat het woord ‘geweten’ betekent. In het Grieks betekent het een oordeel over jezelf. Het betekent dat je een morele beoordeling maakt, dat je goed van kwaad onderscheidt. Het is in feite moreel bewustzijn, besef van goed en kwaad.

En je kunt alleen een goed geweten hebben als je, wanneer je jezelf beoordeelt, wanneer je naar jezelf kijkt, daar goed kunt zien in plaats van kwaad. Anders heb je een slecht geweten. En de Bijbel spreekt ook over het hebben van een slecht geweten — een goed geweten en een slecht geweten. Dat wil zeggen: ben ik me ervan bewust dat ik goed ben, of ben ik me ervan bewust dat ik slecht ben?

Een christen wordt pas christen nadat hij zich er eerst van bewust is geworden dat hij slecht is. Hij moet in zijn geweten overtuigd worden van zijn eigen zonde. In Johannes hoofdstuk 8 staat de vrouw die op overspel betrappt was voor Jezus, en Jezus schrijft in het stof. Dan zegt Hij:

En toen zij Hem dit bleven vragen, richtte Hij Zich op en zei tegen hen: Wie van u zonder zonde is, laat die als eerste de steen op haar werpen.

JOHANNES 8:7

Er staat dat de Farizeeën en de Joden die om Hem heen stonden, in hun eigen geweten overtuigd, zich begonnen terug te trekken en weg te gaan. Want ze begonnen zich bewust te worden — geweten is moreel bewustzijn — ze werden zich bewust van hun eigen kwaad. Ze hadden een slecht geweten. Helaas bracht dit hen niet tot bekering. Maar bij ons als christenen brengt dit besef van een slecht geweten ons tot Christus, zodat we gereinigd kunnen worden.

En in Hebreeën hoofdstuk 9, vers 14 wordt ons gezegd:

hoeveel te meer zal het bloed van Christus, Die door de eeuwige Geest Zichzelf smetteloos aan God geofferd heeft, uw geweten reinigen van dode werken om de levende God te dienen!

HEBREEËN 9:14

— of je geweten reinigen —

Let er nu op: het bloed van Christus kan je geweten reinigen, of de verontreiniging ervan wegnemen. Je moet in zekere zin met een slecht geweten tot Christus komen: je weet dat je slecht bent. Je zou niet naar Hem toe komen om gereinigd te worden als je dat niet al wist. Je begint met een slecht geweten. De uitdrukking ‘slecht geweten’ wordt trouwens gebruikt in Hebreeën hoofdstuk 10, vers 22. Hebreeën 10:22 zegt:

laten wij tot Hem naderen met een waarachtig hart, in volle zekerheid van het geloof, nu ons hart gereinigd is van een slecht geweten en ons lichaam gewassen is met rein water.

HEBREEËN 10:22

De Engelse vertaling van de spreker gebruikt hier ‘sprinkled’ (besprenkeld), waar de HSV ‘gereinigd’ heeft. Zijn volgende uitleg over besprenkeling sluit bij dat Engelse beeld aan.

Het interessante aan dit vers is dat het dezelfde drie elementen bevat die we in 1 Timotheus 1:5 vinden: een rein hart, oprecht geloof en een goed geweten. Alleen is de verwoording een beetje anders. Er staat:

Laten we met een oprecht hart dichterbij God komen.

1 Timotheus 1:5 zegt: ‘een rein hart’. Een waarachtig hart ligt daar in betekenis zeker heel dicht bij.

‘In volle zekerheid van het geloof’: dat wil zeggen, een oprecht geloof. En:

nu ons hart door besprenkeling bevrijd is van een schuldig geweten.

We hebben dus het geloof, het reine hart en een goed geweten.

12

Een goed geweten bewaren en herstellen

Maar hij zegt dat ons geweten goed wordt doordat het met het bloed van Christus besprenkeld wordt en zo van zijn slechtheid wordt gereinigd. We wisten dat we een slecht geweten hadden. We zijn ons bewust van kwaad in onszelf, en daarom komen we tot Christus. En 1 Johannes 1:7 vertelt ons:

Maar als wij in het licht wandelen, zoals Hij in het licht is, hebben wij gemeenschap met elkaar, en het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonde.

1 JOHANNES 1:7

We hebben nu een goed geweten, zolang we in het licht wandelen. In 1 Johannes 1:7 staat:

Als we in het licht leven zoals Hij in het licht is, zijn we verbonden met elkaar en met God.

Hij en ik hebben gemeenschap. En:

het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonden.

Een rein geweten komt dus voort uit wandelen in het licht.

Wat als we niet in het licht wandelen? Wat als we iets verkeeds doen? Dan is ons geweten vuil. Ons geweten is verontreinigd. Dat weten we. De Heilige Geest overtuigt ons ervan dat we verkeerd hebben gehandeld wanneer we dat doen. Wat doen we dan? 1 Johannes 1:9 vertelt het ons.

Als wij onze zonden belijden: Hij is getrouw en rechtvaardig om ons de zonden te vergeven en ons te reinigen van alle ongerechtigheid.

1 JOHANNES 1:9

1 Johannes 1:7 vertelt ons dus dat we een rein geweten behouden door in het licht te wandelen. Twee verzen later vertelt hij ons dat als we niet in het licht hebben gewandeld, als we gezondigd hebben, we dat moeten belijden. Dan kan ons geweten weer rein worden.

Een christen heeft dus geen excuus om met een slecht geweten te leven. Hij kan in zonde vallen, maar hij mag geen slecht geweten blijven houden. God gebruikt het geweten om je naar Zichzelf terug te trekken. Wanneer een christen gezondigd heeft en zich niet onmiddellijk heeft bekeerd, wanneer hij zijn bekering verwaarloost, heeft hij een geweten dat hem dwarszit. Hij kan niet op de juiste manier liefhebben. Sterker nog, hij kan eigenlijk helemaal niet op de juiste manier met God wandelen zolang zijn geweten nog niet gereinigd is.

Hier in 1 Timotheus 1:6 lezen we:

Sommigen zijn daarvan afgeweken en hebben zich gewend tot zinloos gepraat.

1 TIMOTHEUS 1:6

Dat wil zeggen: van het geweten en het oprechte geloof, enzovoort.

Wanneer je dus afdwaalt van een rein geweten, wanneer je je geweten niet zuiver houdt en je oprechte geloof niet bewaart, enzovoort, dan dwaal je van God af naar andere dingen. Hetzelfde wordt gezegd in vers 19. Hij zegt:

En behoud het geloof en een goed geweten. Sommigen hebben dit verworpen en hebben in het geloof schipbreuk geleden.

1 TIMOTHEÛS 1:19

Opnieuw worden geloof en een goed geweten samen genoemd.

Dat wil zeggen: ze hebben geloof en een goed geweten verworpen.

Je moet je geweten dus heel zorgvuldig bewaken. Zodra je beseft dat je iets zondigs hebt gedaan, moet je snel in bekering naar God terugkeren. Want als je tegen je geweten in gaat, is dat de eerste stap naar de volledige schipbreuk van je geloof.

13

Oprecht geloof brengt werken van liefde voort

Paulus zei in 1 Timotheus 1:5:

Het einddoel nu van het gebod is liefde die voortkomt uit een rein hart, een goed geweten en een ongeveinsd geloof.

1 TIMOTHEÛS 1:5

In tegenstelling tot een voorgewend geloof, in tegenstelling tot een onecht geloof. Het is niet de eerste keer dat Paulus ons heeft verteld dat liefde uit geloof voortkomt. Want hij zei in Galaten 5:6 dat het bij God hierom gaat:

In Christus Jezus heeft namelijk niet het besneden zijn enige kracht, en ook niet het onbesneden zijn, maar het geloof, dat door de liefde werkzaam is.

GALATEN 5:6

Geloof dat liefdevolle daden voortbrengt, zegt Galaten 5:6. Echt geloof dat behoud brengt, zal dat doen. Het zal liefdevol gedrag voortbrengen.

Toen Jakobus zei:

Want zoals het lichaam zonder geest dood is, zo is ook het geloof zonder de werken dood.

JAKOBUS 2:26

had hij werken van liefde op het oog, want hij geeft een voorbeeld. Hij zegt:

Als er nu een broeder of zuster zonder kleding zou zijn en gebrek zou hebben aan dagelijks voedsel, en iemand van u zou tegen hen zeggen: Ga heen in vrede, word warm en word verzadigd, en u zou hun niet geven wat het lichaam nodig heeft, wat voor nut heeft dat dan?

JAKOBUS 2:15-16

Met andere woorden, dat is het soort werken waarover hij het heeft. Een echt geloof brengt werken van liefde voort. In dat geval is het voorbeeld vrijgevigheid tegenover de armen.

Johannes spreekt in 1 Johannes over hetzelfde soort situatie en zegt:

Wie dan de goederen van de wereld heeft, en zijn broeder gebrek ziet lijden, maar zijn hart voor hem toesluit, hoe kan de liefde van God in hem blijven?

1 JOHANNES 3:17

De armen verwaarlozen is liefdeloos. Het betekent ook dat het je ontbreekt aan het soort werken dat volgens Jakobus bij geloof hoort. De werken die het geloof voortbrengt, zijn dus werken van liefde. Paulus zegt dat het doel van het gebod in wezen is om ons bezig te laten zijn met liefde, met de plichten van de liefde. Dat komt voort uit een oprecht geloof. Als je een geloof hebt dat behoud brengt, zal het liefde voortbrengen, liefdevol gedrag. Maar je moet natuurlijk ook een rein hart en een goed geweten hebben, en ook die zijn het resultaat van geloof.

14

Leraren die hun eigen boodschap niet begrijpen

In vers 6 zegt hij dat sommigen deze wezenlijke elementen van het christelijke leven van zich hebben weggedaan. Ze zijn afgedreven en hebben zich gewend tot zinloos gepraat, gepraat dat leeg is, speculatie enzovoort. Paulus heeft veel te zeggen tegen gepraat dat zinloos en waardeloos is en niets met het christelijke leven te maken heeft. Hier komen we het voor het eerst tegen:

Zij willen leraars van de wet zijn en hebben geen inzicht in wat zij zeggen en evenmin in wat zij zo sterk benadrukken.

1 TIMOTHEÛS 1:7

Er is in de gemeente misschien niets tragischer dan wanneer mensen zichzelf tot leraar maken. En nog erger is het wanneer mensen naar hen luisteren en door hen worden onderwezen, terwijl degenen die onderwijzen niet weten waar ze het over hebben. Ik weet niet hoe vaak ik onder het gehoor heb gezeten van leraren, voorgangers enzovoort, die een gedeelte uitleggen dat ze duidelijk niet begrijpen. Misschien baseren ze wat ze zeggen op de specifieke bewoording van de King James Version. Als ze wat huiswerk hadden gedaan, zouden ze hebben ontdekt dat er in het Grieks in dat gedeelte iets heel anders staat. Of ze leggen een uitdrukking uit die enigszins onduidelijk is, zonder dezelfde uitdrukking op een andere plaats erbij te betrekken. Dat zou hen hebben geholpen die te begrijpen. Maar ze krijgen een verkeerd beeld doordat ze de Schrift niet met de Schrift vergelijken.

Dit soort dingen gebeurt zo vaak. Ik denk dan: wat is het beschamend om leraar te zijn en toch je huiswerk niet te hebben gedaan, niet te weten waar je het eigenlijk over hoort te hebben. Je praat over iets wat je niet begrijpt. Ze zouden eerst moeten gaan zitten om te leren, voordat ze opstaan om onderwijs te geven. Hij zegt:

Er zijn mensen die de wet willen onderwijzen, maar nog niet begrijpen wat ze zeggen of waar ze zo stellig over zijn.

Dit doet me denken aan het verhaal van Ahimaáz in 2 Samuel hoofdstuk 18. Je herinnert je dat Joab, nadat Absalom was gedood, David het bericht wilde sturen dat Absalom was gedood. Hij koos een Cusjiet om het bericht over te brengen, omdat het slecht nieuws was. Maar Ahimaáz, die blijkbaar gewoonlijk werd ingezet om goede berichten over te brengen, wilde rennen. Hij wilde het bericht overbrengen. Joab zegt: ‘Nee, jij rent een andere keer. Vandaag hebben we slecht nieuws. Vandaag ga jij niet rennen.’

Dus stuurde hij de Cusjiet op weg, en Ahimaáz bleef bij Joab zeuren. Joab zei: ‘Waarom wil je rennen, terwijl je geen bericht klaar hebt?’

Ahimaáz zegt: ‘Laat me toch maar rennen.’

Dus zei hij: ‘Ga dan maar.’

Ahimaáz rende. Hij nam een kortere weg en was de Cusjiet voor, zodat hij als eerste aankwam. Maar hij had nog steeds geen bericht. De boodschapper kwam aan, maar hij had geen nieuws om over te brengen. Hij wist niet wat hij moest zeggen. Toen David vroeg: ‘Wat is er gebeurd?’, zei de man: ‘Ik zag alleen een groot tumult. Ik weet het niet. Ik heb niet echt te weten gekomen wat er aan de hand was.’

Hij draaide eromheen totdat de Cusjiet kwam. Ahimaáz was als boodschapper, als iemand die met nieuws kwam aanrennen, misschien een betere hardloper dan de Cusjiet. Maar hij had geen informatie. Hij had de boodschap niet.

In 2 Samuel hoofdstuk 18, en dan met name vers 22, zegt Joab tegen Ahimaáz:

Maar Ahimaáz, de zoon van Zadok, zei opnieuw tegen Joab: Hoe het ook zij, laat mij de Cusjiet toch achterna rennen. Joab zei: Waarom zou ú dan toch gaan rennen, mijn zoon, terwijl u toch geen passende boodschap hebt?

2 SAMUEL 18:22

Dat is 2 Samuel 18:22. Zo is het ook met deze leraren. Ze willen rennen. Ze willen de boodschapper zijn. Ze willen de boodschap overbrengen, maar ze weten niet wat de boodschap is. Ze willen leraar zijn, maar ze begrijpen niet waar de wet die ze proberen

te onderwijzen eigenlijk over gaat. Ze zouden wat tijd moeten nemen om iets te leren voordat ze ook maar iets onderwijzen.

15

Gezonde leer gaat over het dagelijks gedrag

Hij zegt in vers 9:

en als men dit weet: dat de wet niet bestemd is voor de rechtvaardige, maar voor wettelozen en voor opstandigen, goddelozen en zondaars, onheiligen en onreinen, voor hen die vader of moeder vermoorden, voor doodslagers, voor ontuchtplegers, voor mannen die met mannen slapen, voor mensenhandelaars, leugenaars, meinedigen en als er iets anders tegen de gezonde leer is, overeenkomstig het Evangelie van de heerlijkheid van de zalige God, dat mij toevertrouwd is.

1 TIMOTHEÛS 1:9-11

Hier zijn een paar dingen over te zeggen. Al deze zonden die hij beschrijft, zijn in strijd met de gezonde leer. En daarom heeft de gezonde leer ontzettend veel met moraal te maken. De gezonde leer is een beschrijving van hoe christenen zich behoren te gedragen. Al deze genoemde dingen zijn in strijd met de gezonde leer. Het zijn verkeerde gedragingen. Daarom moeten we, zoals ik eerder heb aangegeven, niet denken dat leer alleen maar theologie betekent. Praktisch onderricht maakt deel uit van de gezonde leer. Het is zelfs het voornaamste deel van de gezonde leer zoals Paulus het woord leer in de pastorale brieven gebruikt. Overigens komt het woord leer in de pastorale brieven vaker voor dan in enig ander deel van de Bijbel.

Ik heb mensen horen zeggen: 'Ik wil geen leer horen. Geef me gewoon praktisch advies. Vertel me gewoon hoe ik moet leven.' Ze begrijpen verkeerd wat leer is. Bij leer denken ze aan de leringen over de Drie-eenheid en over de hemel en de hel, en aan

theologische informatie. Maar dat is niet wat leer betekent. Leer betekent onderwijs, en het onderwijs van de gemeente is praktisch onderwijs, dat mensen opdraagt het goede te doen.

Zoals ik eerder heb aangegeven, verbindt Paulus de juiste leer met het onderwijs van Jezus. In 1 Timotheus 6:3 staat:

Als iemand een andere leer brengt en zich niet houdt aan de gezonde woorden van onze Heere Jezus Christus en aan de leer die in overeenstemming is met de godsvrucht,

1 TIMOTHEÛS 6:3

Gezonde leer wordt verbonden met de woorden van Jezus, het onderwijs van Jezus. Wie mensen leert te doen wat Jezus heeft gezegd, onderwijst dus gezonde leer. De lijst die hij geeft, is nogal verbazingwekkend. Hij noemt enkele van de verschrikkelijkste dingen. Hij noemt geen dingen zoals kleine diefstallen en geringe verontreinigingen volgens de wet, zoals in aanraking komen met een dood lichaam of iets dergelijks. Hij heeft het over de afschuwelijkste soorten zonden. Alle dingen die hij noemt, zijn afschuwelijk en verschrikkelijk. Wanneer je vadermoordenaars en moedermoordenaars op de lijst aantreft, weet je dat Paulus echt zijn best doet om enkele van de weerzinwekkendste en schandelijkste gedragingen te vinden.

16

Waarom Paulus juist zware zonden noemt

Het lijkt misschien vreemd dat Paulus zo'n lijst zou opstellen. Je zou kunnen denken dat hij zijn eigen doel tegenwerkt door kleinere overtredingen weg te laten en de indruk te wekken dat de wet vooral bedoeld is voor mensen die zware overtredingen begaan. Jakobus schrijft immers in zijn brief:

Want wie de hele wet in acht neemt, maar op één punt struikelt, die is schuldig geworden aan alle geboden.

JAKOBUS 2:10

Het doel van Jakobus is om te laten zien dat je een wetsovertreder bent als je de wet niet houdt, tot in het kleinste detail. Zelfs een kleine overtreding is genoeg om je te veroordelen.

Paulus zegt hetzelfde in Galaten 3, wanneer hij zegt:

Want allen die uit de werken van de wet zijn, zijn onder de vloek, want er staat geschreven: Vervloekt is ieder die niet blijft in alles wat geschreven staat in het boek van de wet, om dat te doen.

GALATEN 3:10

Wat Paulus betoogt, is dit: als je hoopt door de wet gerechtvaardigd te worden, vergeet het dan maar. Want elke kleine overtreding van de wet is genoeg om je onder haar vloek te brengen.

Als Paulus hier hetzelfde wil duidelijk maken, namelijk dat zelfs een kleine overtreding van de wet iemand tot een overtreder maakt en dat de wet daarom niet aan onze kant staat, dan doet hij dat niet erg goed. Hij lijkt namelijk alleen grote zonden te noemen, waarbij iemand zou kunnen zeggen: 'O, nou, ik heb mijn moeder of mijn vader niet vermoord', en zich daardoor eigengerechtigd zou kunnen voelen. Paulus had kunnen zeggen: 'Voor mensen die in hun hart begeren of het bezit van hun naaste begeren', of iets dergelijks. Dat zou iets zijn geweest waardoor de meeste mensen zich van schuld bewust zouden kunnen worden. Het lijkt duidelijk dat hij deze lijst niet opstelt om mensen van hun schuld te overtuigen. Hij gebruikt de wet hier niet op die manier.

Interessant genoeg heeft Ray Comfort het over vers 8:

Maar wij weten dat de wet goed is, als men die wettig gebruikt,

1 TIMOTHEÛS 1:8

En hij beschouwt het gebruik van de wet om mensen van zonde te overtuigen als het wettige gebruik ervan. Maar zo gebruikt Paulus de wet hier nu juist niet. Paulus gebruikt haar hier niet om mensen van zonde te overtuigen. Want de gemiddelde Jood of christen, of zelfs een heiden, zou kunnen zeggen: 'Nou, moedermoordenaar,

vadermoordenaar, dat ben ik niet.’ Als Paulus had gezegd: ‘Heb je ooit een paperclip gestolen?’, dan zou dat hen misschien van schuld overtuigen. Maar hij heeft het alleen over zware overtredingen.

17

De wet beteugelt zondaars, niet rechtvaardigen

Zijn doel hier is dus niet om iedereen ervan te overtuigen dat hij een wetsovertreder is. Op sommige andere plaatsen is dat wel zijn doel, maar hier niet. Hier heeft hij een ander doel. Wat hij probeert duidelijk te maken, is dat de wet een wettig of juist gebruik heeft, en dat is om mensen die van nature slecht zijn in toom te houden. Paulus gelooft niet dat de wet een beter gebruik heeft dan dat. Hij gelooft niet dat zij iemand rechtvaardigt. Hij gelooft niet dat zij een middel tot heiliging is. Dat benadrukt hij op andere plaatsen. De wet is voor de christen niet nodig voor behoud, heiliging of wat dan ook. De wet is niet nodig. Ze was een tuchtmeester, die alleen nodig was totdat het geloof kwam. Maar zodra het geloof gekomen is, zo vertelt Galaten 3 ons, zijn we niet meer onder een tuchtmeester.

We hebben haar niet meer nodig.

Wat hij hier betoogt, is dat de wet niet voor rechtvaardige mensen is. Christenen zijn rechtvaardige mensen. Ze zijn door God rechtvaardig verklaard. Ze hebben de Heilige Geest ontvangen, Die rechtvaardig gedrag in hen voortbrengt. Als ze werkelijk gelovige mensen zijn, dan hebben ze lief en doen ze het goede dat de wet toch al van hen zou eisen. Daarom hoeven ze zich niet om de wet te bekommeren, want:

Zij tonen dat het werk van de wet geschreven is in hun hart. Daar getuigt ook hun geweten van, en hun gedachten onderling beschuldigen of ook verontschuldigen elkaar.

ROMEINEN 2:15

Er is een wet die hun vertelt wat goed en verkeerd is en die hen aanzet om het goede te doen. Die staat in hun hart geschreven. Ze zijn van nature rechtvaardig, omdat ze wedergeboren zijn en nu een nieuwe natuur hebben.

Daardoor heeft Hij ons de grootste en kostbare beloften geschonken, opdat u daardoor deel zou krijgen aan de Goddelijke natuur, nadat u het verderf, dat er door de begeerte in de wereld is, ontvlucht bent.

2 PETRUS 1:4

Ze hebben geen wet nodig, omdat de wet niet gemaakt is om mensen in toom te houden die hun vrouw trouw zijn. Ze is niet gemaakt om mensen in toom te houden die het bezit en de rechten van anderen respecteren. Dat zijn christenen: rechtvaardige mensen die wel degelijk streven naar moreel goed gedrag en gerechtigheid.

De wet is nuttig voor mensen die afschuwelijk zijn, voor mensen die zondaars zijn. Wat hij hier zegt, is dat de wet inderdaad een nut heeft. Ze dient om mensen van wangedrag te weerhouden. Iedereen die zichzelf onder de wet wil stellen, zegt eigenlijk dat hij een van die mensen is die zo in toom gehouden moeten worden. Wat voor mensen wil de wet in toom houden?

en als men dit weet: dat de wet niet bestemd is voor de rechtvaardige, maar voor wettelozen en voor opstandigen, goddelozen en zondaars, onheiligen en onreinen, voor hen die vader of moeder vermoorden, voor doodslagers, voor ontuchtplegers, voor mannen die met mannen slapen, voor mensenhandelaars, leugenaars, meinedigen en als er iets anders tegen de gezonde leer is,

1 TIMOTHEUS 1:9-10

Afschuwelijke, verdorven misdadigers. Zeg je dat jij zo iemand bent als je jezelf onder de wet stelt? Dat zijn de mensen die de wet nodig hebben. Hij zegt eigenlijk dat je jezelf beledigt door te suggereren dat de wet noodzakelijk is in jouw leven. Want als je een rechtvaardig mens was, zou de wet voor jou geen nut hebben. Ze is er niet voor rechtvaardige mensen. Ze is er voor mensen die ontaard zijn, voor mensen die verdorven zijn, voor mensen die misdadigers zijn, voor mensen die op zichzelf gericht zijn. En als jij een van die mensen bent, dan heb je de wet nodig. Dan heb je gelijk.

Hij heeft het over mensen die de wet aan christenen willen onderwijzen. Daarmee zeggen ze impliciet dat zij, de leraren en de anderen, onder de wet moeten staan. En Paulus zegt in wezen: als je jezelf onder de wet wilt stellen, moet je dat misschien maar doen. Misschien heb je haar nodig. Misschien hoor je tot dezelfde categorie als mensen die hun vader of hun moeder vermoorden. Prima. Dan heb je de wet hard nodig, want die is gemaakt voor mensen zoals jij. Maar stel mij niet onder die wet, en stel mijn gemeente niet onder die wet, want zij zijn rechtvaardige mensen, en de wet is er niet voor rechtvaardige mensen. De wet heeft rechtvaardige mensen niets te zeggen.

En natuurlijk maakte hij dat ook duidelijk in Galaten hoofdstuk 5. Hij zegt: als je je door de Geest laat leiden – en dat is wat christenen geacht worden te doen – dan doe je al deze dingen:

De vrucht van de Geest is echter: liefde, blijdschap, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, zelfbeheersing. Daartegen richt de wet zich niet.

GALATEN 5:22-23

Hij zegt:

daar is geen wet tegen. Er is geen wet tegen zulke dingen.

En daarom is de wet niet op jou van toepassing. Ze is van toepassing op mensen die hoereerders en verkrachters en moordenaars enzovoort zijn, leugenaars, meinedigen. En als je jezelf onder de wet wilt stellen, zijn dat de mensen met wie je je vereenzelvigt. Dat is de categorie waartoe je zegt te behoren. En als je tot die categorie behoort, kun je

maar beter onder de wet staan, want de wet is noodzakelijk om zulke mensen in toom te houden: misdadigers. Maar christenen zijn rechtvaardig. Ze zijn geen misdadigers. Daarom is het geen wettig gebruik van de wet om christenen de wet op te leggen.

18

Wat het wettige gebruik van de wet betekent

In vers 8 zegt hij:

Maar wij weten dat de wet goed is, als men die wettig gebruikt,

1 TIMOTHEÛS 1:8

Dit woord, ‘wettig’, komt maar op één andere plaats in de Bijbel voor, en dat is in 2 Timotheus 2:5. Maar daar wordt het niet in dezelfde betekenis of met hetzelfde doel gebruikt. In 2 Timotheus 2:5 zegt Paulus:

En ook als iemand aan een wedstrijd deelneemt, krijgt hij geen krans als hij de spelregels niet in acht heeft genomen.

2 TIMOTHEÛS 2:5

De uitdrukking ‘de spelregels in acht nemen’ geeft hetzelfde Griekse woord weer als ‘wettig’ in 1 Timotheus 1:8. Het is duidelijk dat hij daar met dat woord iets anders duidelijk wil maken. Dit specifieke Griekse woord komt dus alleen in de brieven aan Timotheus voor. En op de twee plaatsen waar het wordt gebruikt, heeft het niet eens dezelfde betekenis.

Hier in 1 Timotheus 1:8, waar hij zegt: ‘als men die wettig gebruikt’, betekent ‘wettig’ blijkbaar ‘op de juiste manier’, zoals het bedoeld was om gebruikt te worden. De wet heeft een goed doel als het gebruik van de wet beperkt blijft tot de toepassing waarvoor ze bedoeld was: haar juiste gebruik. En haar juiste gebruik is om misdadigers die van nature wetsovertreders zijn, in toom te houden en te straffen. Daarom is de wet er om hun te zeggen dat ze moeten ophouden de wet te overtreden, en om hen te straffen wanneer ze die wel overtreden. Maar ze is niet gemaakt voor mensen die zich aan de

wet houden. Ze is niet gemaakt voor mensen bij wie de wet in hun hart geschreven staat, die van nature de dingen doen die in de wet geschreven staan. Daarom is het een onwettig gebruik van de wet om die aan christenen op te leggen. Het is een onjuist gebruik. Daar was ze niet voor bedoeld. God heeft nooit bedoeld dat de wet zou worden opgelegd aan mensen die al rechtvaardig waren, omdat God hen rechtvaardig had gemaakt door Zijn wet in hun hart te schrijven.

19

Paulus ontvangt als vervolger barmhartigheid

Nu de verzen 12 tot en met 17. Laat ik het hele gedeelte lezen, en dan zal ik hier een paar hoofdgedachten aanwijzen.

En ik dank Hem Die mij kracht gegeven heeft, namelijk Christus Jezus, onze Heere, dat Hij mij trouw geacht heeft, toen Hij mij een plaats gaf in de bediening, mij, die vroeger een gods lasteraar was, een vervolger en een verdrukker. Maar mij is barmhartigheid bewezen, omdat ik het in onwetendheid gedaan heb, in ongeloof. De genade van onze Heere is echter zeer overvloedig geweest, met geloof en liefde, die er is in Christus Jezus. Dit is een betrouwbaar woord en alle aanneming waard dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om zondaars zalig te maken, van wie ik de voornaamste ben. Maar daarom is mij barmhartigheid bewezen, opdat Jezus Christus in mij, de voornaamste van de zondaars, al Zijn geduld zou tonen, tot een voorbeeld voor hen die later in Hem zouden geloven tot het eeuwige leven. De Koning nu der eeuwen, de onvergankelijke, de onzichtbare, de alleen wijze God, zij eer en heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen.

1 TIMOTHEÛS 1:12-17

De New King James heeft hier ‘God, Who alone is wise’ (God, Die alleen wijs is). De King James zegt ‘the only wise God’ (de enige wijze God), blijkbaar een verschil tussen handschriften.

In dit gedeelte spreekt Paulus over zijn eigen bekering, over hoe hij zelf de barmhartigheid van God heeft ontvangen. In zekere zin suggereert hij misschien dat hij vroeger tot die categorie mensen behoorde die hij zojuist heeft beschreven. Hij heeft zojuist die afschuwelijke schurken beschreven die onder de beteugeling van de wet thuishoren. Maar hij behoort niet meer tot die categorie.

Nu heeft Paulus natuurlijk niet al die uiterlijke overtredingen van de wet begaan. Hij was een Farizeeër en hij heeft niemand vermoord, geen ontucht gepleegd en niemand ontvoerd. Nou ja, in zekere zin zou hij een ontvoerder kunnen zijn geweest, als hij mensen uit hun huizen wegsleepte omdat ze christenen waren en hen in de gevangenis zette. Ik denk dat hij in die zin dus wel een mensenrover was. Misschien had hij voor sommige van deze genoemde dingen veroordeeld kunnen worden. Maar het punt is dat hij barmhartigheid heeft ontvangen, hoe brutaal en zondig hij daarvoor ook was. En die barmhartigheid is geen barmhartigheid die hem onder de wet plaatst, en ook geen enkele andere christen die zulke barmhartigheid ontvangt.

20

Uitverkiezing volgens het calvinisme

Nu is het interessant dat hij hier drie dingen zegt die lijken te wijzen op de reden waarom God ervoor koos Paulus barmhartigheid te bewijzen. En er is een schijnbaar onbeantwoordbare vraag die ieder van ons kan stellen: ‘Waarom ik?’ Waarom ben ik christen en is die persoon naast me, die persoon in mijn eigen familie, die persoon die is opgegroeid in dezelfde gemeente als ik, geen christen?

Zelf ben ik opgegroeid in een baptistengemeente. Er zijn jongens met wie ik vanaf de kleuterschool ben opgegroeid. Ik herinner me dat ik hen op de kleuterschool leerde kennen en hen tot en met de middelbare school kende. En ze gingen even vaak naar de gemeente als ik. Hun gezinnen waren christelijke gezinnen, net als het mijne. Ze hadden alle voordelen die ik had, en toch wandelden sommigen van hen niet met God

toen ze van de middelbare school kwamen. Sommigen raakten aan de drugs. Sommigen begonnen ongeoorloofde seks te hebben. Eén van hen in het bijzonder herinner ik me nog. Ik kende hem vanaf de kleuterschool. Hij ging vanaf de kleuterschool tot en met de middelbare school met mij naar dezelfde gemeente. Hij werd een potloodventer, een exhibitionist. Rare snuiters.

En dan zeg ik: ‘Nou, waarom ben ik, die schijnbaar dezelfde voordelen had als zij en niet meer, uiteindelijk God gaan dienen, en zij niet?’ Of: ‘Waarom had ik het voorrecht om geboren te worden in een christelijk gezin of een christelijk land, of een land waar het christendom toegankelijk was, in plaats van geboren te worden in Papoea-Nieuw-Guinea of in India of ergens waar de kans klein zou zijn dat ik christen zou worden? Waarom had ik dit voordeel?’

En het antwoord is: ik weet het niet. Er lijkt geen antwoord op te zijn. En Paulus spreekt er in Efeziërs over hoe God ons heeft uitgekozen overeenkomstig Zijn eigen voornemen en Zijn eigen uitverkiezing en Zijn eigen soevereiniteit. Ik geloof echter wel dat de Bijbel leert dat Gods uitverkiezing niet helemaal willekeurig was. En precies op dit punt verschillen de calvinisten en de arminianen van mening.

Het calvinisme leert dat God mensen uitkoos zonder rekening te houden met enig toekomstig gedrag. Dat wil zeggen: hoewel God het toekomstige gedrag van tevoren kende, was dat niet de reden waarom Hij iemand uitkoos. Hij koos iemand uit om behouden te worden zonder redenen die wij kunnen achterhalen. De enige reden ligt in de verborgen raadsbesluiten van Zijn eigen soevereiniteit. Hij besloot eenvoudigweg: ‘Ik kies jou, en jou niet.’ En dat had niets te maken met het feit dat Hij wist dat jij goed zou zijn en zij slecht zouden zijn. Want dat jij goed bent, komt alleen doordat Hij je om te beginnen goed heeft gemaakt, en Hij heeft die andere persoon niet goed gemaakt.

En volgens deze calvinistische leer zou je helemaal nooit hebben geloofd als God geen geloof in je had gelegd, als God je niet uit de dood tot nieuw leven had gebracht. En daarom, aangezien jij er zelf niets mee te maken had, lag het helemaal in de soevereine wil van God dat je bekeerd zou worden. En welke redenen Hij daarvoor ook had, die zijn voor ieder van ons onbekend.

En sommige mensen zeggen: ‘Nou, misschien heeft God mij uitgekozen omdat Hij wist dat ik heel bruikbaar voor Hem kon zijn, omdat ik dit talent heb of deze vaardigheid of dit voordeel of wat dan ook. Ik ben in dat en dat gezin geboren. Ik heb een bepaalde invloed.’ Maar je moet beseffen dat God al die dingen ook heeft geregeld. Welke talenten en vaardigheden en aanleg en invloedssferen je ook mag hebben, die maken allemaal ook deel uit van Gods soevereine keuze. Want Hij had je in een ander gezin kunnen plaatsen of je andere vermogens kunnen geven.

Dus in zekere zin lijkt de vraag waarom God jou heeft uitgekozen en niet iemand anders, onbeantwoordbaar. En de calvinist zegt: ‘Nou, er is eenvoudigweg geen reden die te achterhalen valt.’

21

Uitverkiezing op grond van Gods voorkennis

Nu is de arminiaanse opvatting, en die onderschrijf ik, dat God wel een reden had die uit te leggen is. En daarop lijkt gezinspeeld te worden, of misschien wordt het duidelijk gezegd, in Romeinen 9:29, waar Paulus zegt:

Want hen die Hij van tevoren gekend heeft, heeft Hij er ook van tevoren toe bestemd om aan het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig te zijn, opdat Hij de Eerstgeborene zou zijn onder vele broeders.

ROMEINEN 8:29

Er staat dat degenen die God heeft gepredestineerd om aan het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig te worden, degenen zijn die Hij van tevoren kende. Er staat echter niet wat Hij van tevoren over hen wist. Maar er staat wel dat Zijn uitverkiezing van hen werd bepaald door voorkennis, dat wil zeggen: iets van tevoren weten.

In 1 Petrus 1:3 zegt Petrus dat christenen uitverkoren zijn, dat wil zeggen: gekozen.

[Vertalersnoot: de spreker noemt 1 Petrus 1:3; de woorden over uitverkiezing overeenkomstig Gods voorkennis staan in 1 Petrus 1:2.]

uitverkoren overeenkomstig de voorkennis van God de Vader, door de heiliging van de Geest, tot gehoorzaamheid en besprenkeling met het bloed van Jezus Christus: moge genade en vrede voor u vermeerderd worden.

1 PETRUS 1:2

Waarop onze uitverkiezing en onze predestinatie ook precies gebaseerd zijn: het heeft in elk geval iets te maken met Gods voorkennis. Het heeft iets te maken met iets wat Hij van tevoren wist.

Nu moet ik toegeven dat geen van die twee passages, die Gods uitverkiezing verbinden met voorkennis, precies zegt wat Hij van tevoren wist. Daarom moeten we dat afleiden. En omdat het niet duidelijk is, is er op dit punt nog steeds ruimte voor verschil van mening tussen calvinisten en arminianen. Maar het arminiaanse standpunt is dat God jou of mij heeft gekozen omdat Hij van tevoren wist dat je, wanneer je het evangelie hoorde, erop zou reageren. Nu is het waar dat God Zelf je tot Christus heeft getrokken, en dat je niet op het evangelie zou kunnen reageren zonder dat Hij je trok. Maar dat betekent niet dat andere mensen niet getrokken worden en zich daartegen verzetten. Jezus zei:

Niemand kan tot Mij komen, tenzij de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekt; en Ik zal hem doen opstaan op de laatste dag.

JOHANNES 6:44

Maar dat betekent niet dat God niet probeert anderen te trekken die weigeren. Dat doet God wel degelijk. Jezus zei tegen de Joden:

Jeruzalem, Jeruzalem, u die de profeten doodt en stenigt wie naar u toe gezonden zijn! Hoe vaak heb Ik uw kinderen bijeen willen brengen, op de wijze waarop een hen haar kuikens bijeenbrengt onder haar vleugels; maar u hebt niet gewild!

MATTHEÛS 23:37

Hij probeerde hen te trekken, maar ze wilden niet komen. Stefanus zei tegen het Sanhedrin:

Hardnekkigen en onbesnedenen van hart en oren, u verzet u altijd tegen de Heilige Geest; zoals uw vaders deden, zo doet u ook.

HANDELINGEN 7:51

22

Gods genade en de vrijheid om te weigeren

Een andere opvatting binnen het calvinisme wordt onweerstaanbare genade genoemd. Het idee is dit: God kiest je zonder dat daar een aanwijsbare reden voor lijkt te zijn; Hij kiest je eenvoudig omdat het Hem behaagt. En vervolgens trekt Hij je onweerstaanbaar. Als je toevallig een van de uitverkorenen bent, zul je getrokken worden en kun je je niet verzetten. Je zult komen, omdat God het in je hart zal leggen om te komen.

Er zit enige waarheid in sommige van deze uitspraken. Het is duidelijk dat deze dingen een deel van de waarheid weergeven, want de Bijbel spreekt er inderdaad over dat God iemands hart opent of iemands hart verhardt. Over Lydia, geloof ik, staat in Handelingen hoofdstuk 16 dat de Heere haar hart opende om het Evangelie aan te nemen.

Goed. We moeten erkennen dat wanneer mensen christen worden, God daar iets mee te maken heeft gehad. God heeft hen getrokken. God heeft hun hart geopend. God heeft bepaalde dingen gedaan. Tegelijkertijd weten we dat de Bijbel leert dat sommige mensen zich ertegen verzetten dat God hen trekt, en dat ze hun hart verharden, enzovoort.

Het blijft enigszins raadselachtig. We weten niet precies in hoeverre God ervoor heeft gezorgd dat ik behouden werd, en in hoeverre mijn beslissing daar iets mee te maken had. Maar we weten wel dat Gods voorkennis een rol speelde, en we weten ook dat God mensen verantwoordelijk houdt als ze het evangelie niet geloven. Daarom moeten ze enige vrijheid hebben om te kiezen, anders zouden ze niet verantwoordelijk gehouden kunnen worden. Tenminste, dat zou ik zeggen. En misschien is dit een conclusie waar je het niet mee eens zult zijn, maar mijn conclusie is dat God jou of mij heeft gekozen omdat Hij van tevoren wist dat wij ons er niet tegen zouden verzetten dat Hij ons trok, zoals anderen dat zouden doen. Dat wij ons hart niet tegen het Evangelie zouden verharden, zoals anderen dat hebben gedaan, en dat wij op die manier ontvankelijk zouden zijn voor het Evangelie.

23

Paulus werd trouw geacht voor de bediening

Daar is enige steun voor te vinden in de woorden van Paulus hier. Hij noemt drie redenen waarom God hem koos om hem barmhartigheid te bewijzen. Eén daarvan staat in vers 12:

En ik dank Hem Die mij kracht gegeven heeft, namelijk Christus Jezus, onze Heere, dat Hij mij trouw geacht heeft, toen Hij mij een plaats gaf in de bediening,

1 TIMOTHEÛS 1:12

Dat God Paulus kracht gaf, wordt elders 'genade' genoemd. God gaf hem de kracht die uit genade voortkomt, omdat Paulus trouw was.

Dit kan natuurlijk betrekking hebben op de tijd na zijn bekering. Dat is moeilijk te zeggen. Hij zou bedoeld kunnen hebben: ‘Hij heeft mij in staat gesteld christen te worden omdat ik trouw was aan het licht dat ik daarvoor had.’ Paulus was in sommige opzichten trouw aan het licht dat hij daarvoor had, tot op zekere hoogte. Als Farizeeër ijverde hij voor wat volgens hem Gods wil was. Als je naar 2 Timotheus 1:3 kijkt, zegt Paulus daar zelfs dat zijn voorouders, die ook Farizeeën waren, God eveneens dienden naar hun beste weten. In 2 Timotheus 1:3 staat:

Ik dank God, Die ik van mijn voorouders af met een rein geweten dien, dat ik zonder ophouden aan u denk in mijn gebeden, nacht en dag.

2 TIMOTHEUS 1:3

Hij geeft aan dat zijn voorouders, waarmee hij vermoedelijk zijn vader, zijn grootvader enzovoort bedoelt, die allemaal Farizeeën waren, God ook met een zuiver geweten dienden, hoewel ze Jezus niet kenden. Blijkbaar hebben ze niet lang genoeg geleefd om Jezus te kennen. Maar het was voor een Jood mogelijk om, voordat het Evangelie tot hem kwam, God met een zuiver geweten te dienen. Paulus was waarschijnlijk zo ijverig voor God als iemand maar kon zijn. Dat geeft hij op sommige plaatsen aan, bijvoorbeeld in Galaten en Filippenzen. Hij was trouw aan wat hij wist, tot op zekere hoogte.

Ik zeg ‘tot op zekere hoogte’, omdat hij vóór zijn bekering begon te ervaren dat de Heilige Geest hem overtuigde, en hij verzette zich daar een tijdlang tegen. Dat weten we omdat Jezus, toen Hij uiteindelijk aan hem verscheen, zegt:

En nadat wij allen op de grond gevallen waren, hoorde ik een stem tot mij spreken en in de Hebreeuwse taal zeggen: Saul, Saul, waarom vervolgt u Mij? Het is hard voor u de hielen tegen de prikkels te slaan.

HANDELINGEN 26:14

Maar op dat moment hield hij op zich te verzetten. Voor het grootste deel was Paulus, ook vóór zijn bekering, een man die weliswaar nogal domme en verkeerde dingen deed, maar die zegt dat hij ze in onwetendheid deed.

24

Barmhartigheid vanwege Paulus' onwetendheid

Dat is de tweede reden die hij geeft voor het ontvangen van barmhartigheid. In vers 13:

Maar mij is barmhartigheid bewezen, omdat ik niet geloofde en niet wist wat ik deed.

Hij was niet zoals sommige Farizeeën en leden van het Sanhedrin die wisten Wie Jezus was en toch niet wilden dat iemand anders dat te weten kwam. Ze wilden de waarheid in hun ongerechtigheid onderdrukken. Zo beschrijft Paulus ook de houding van veel ongelovige Joden:

Want de toorn van God wordt geopenbaard vanuit de hemel over alle goddeloosheid en ongerechtigheid van de mensen, die de waarheid in ongerechtigheid onderdrukken,

ROMEINEN 1:18

Paulus was niet iemand die de waarheid onderdrukte. Hij kende de waarheid eenvoudigweg niet; hij begreep en geloofde haar niet. Hij was onwetend. Maar toen Jezus Zijn aanwezigheid onmiskenbaar aan Paulus kenbaar maakte, probeerde Paulus die niet langer te onderdrukken. Hij aanvaardde die. Hij onderwierp zich eraan. Daarvóór was hij onwetend. Met zijn onwetendheid werd rekening gehouden doordat God zei: 'Goed, je bent een onbeschaamde man, je bent een slecht mens, maar Ik weet dat je niet volledig begrijpt wat je doet.'

Denk eraan hoe Jezus aan het kruis zei:

En Jezus zei: Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen. En ze verdeelden Zijn kleren en wierpen het lot.

LUKAS 23:34

Welnu, sommigen van hen wisten het wel en anderen niet. Ik geloof dat degenen die het niet wisten, degenen zijn die God vergaf, aan wie God barmhartigheid bewees. Paulus zegt:

mij, die vroeger een godslasteraar was, een vervolger en een verdrukker. Maar mij is barmhartigheid bewezen, omdat ik het in onwetendheid gedaan heb, in ongeloof.

1 TIMOTHEUS 1:13

25

Paulus als voorbeeld van Christus' geduld

En dan is de derde reden die hij in vers 16 geeft:

Maar daarom is mij barmhartigheid bewezen, opdat Jezus Christus in mij, de voornaamste van de zondaars, al Zijn geduld zou tonen, tot een voorbeeld voor hen die later in Hem zouden geloven tot het eeuwige leven.

1 TIMOTHEÛS 1:16

Hij moet in wezen als voorbeeld dienen dat Christus zelfs de grootste zondaar kan vergeven. Dat is een bemoediging voor anderen die zich later misschien zullen afvragen of hun zonden te groot zijn. Paulus zegt: 'Kijk naar mij.' In vers 13:

Ik beledigde God, ik vervolgde mensen — veel slechter kun je nauwelijks zijn, als je Gods volk vervolgt —

en was een arrogante man.

Waar in vers 13 in de Engelse vertaling de woorden ‘insolent man’ staan, staat in de King James ‘injurious’. Geen van beide formuleringen geeft precies weer wat er in het Grieks staat, maar het Griekse woord is moeilijk te vertalen. De commentatoren zeggen dat dit Griekse woord betekent dat iemand zo ongeveer zo verachtelijk is als maar kan: in wezen zonder deugden, zonder goede eigenschappen die voor hem zouden kunnen pleiten.

Dus hij zegt eigenlijk: ‘Ik was zo ongeveer zo slecht als maar kon. En toch bewees God mij barmhartigheid omdat ik onwetend was. Hij bewees mij barmhartigheid om anderen te kunnen bemoedigen. Hij maakte mij tot een model of een voorbeeld voor anderen die later zouden geloven.’ Dus hoe slecht mensen ook zijn, de meesten van hen hebben de gemeente niet vervolgd, de meesten zijn geen godslasteraars geweest, de meesten zijn geen onbeschaamde mensen geweest. En zelfs degenen die dat wel zijn geweest, kunnen dezelfde barmhartigheid verwachten die Paulus heeft ervaren, als ze tot Christus komen. Dat is in wezen wat hij zegt.

26

Het verschil tussen barmhartigheid en genade

In vers 15 hebben we zijn eerste betrouwbare uitspraak. Ik heb er eerder op gewezen dat er in de pastorale brieven heel wat dingen staan die betrouwbare uitspraken worden genoemd.

Barmhartigheid en genade zijn begrippen die elkaar overlappen, maar niet identiek zijn. Laat ik een definitie voorstellen, of een onderscheid tussen die twee, dat ik lang geleden heb gehoord en dat mij zinvol lijkt. Al weet ik niet zeker of dat onderscheid ook in de woordbetekenissen ligt. Ik weet niet zeker of het Grieks deze verschillen ondersteunt. Iemand zei dat barmhartigheid is dat je niet de straf krijgt die je verdient, en dat genade is dat je goede dingen krijgt die je niet verdient. Hoewel ik niet weet of dat stand zou houden bij toetsing aan de Griekse woordenboeken, lijkt het zeker te passen bij het gebruik van die woorden zoals ik dat uit de Bijbel ken. Dus ik zou dat onderscheid in elk geval voorlopig handhaven.

Barmhartigheid is dat iemand niet de negatieve gevolgen ondervindt die hij verdient. Genade is dat iemand goede dingen ontvangt die hij niet verdiende. In beide gevallen krijgt iemand niet wat hij verdient, maar barmhartigheid benadrukt het feit dat het kwaad dat hij verdient hem niet wordt aangedaan. Bij genade wordt hem het goede gegeven dat hij niet verdient.

Romeinen 8:29 is de passage die zegt:

Want hen die Hij van tevoren gekend heeft, heeft Hij er ook van tevoren toe bestemd om aan het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig te zijn, opdat Hij de Eerstgeborene zou zijn onder vele broeders.

ROMEINEN 8:29

Blijkbaar heb ik Romeinen 9:29 gezegd. Dat is niet juist. Romeinen 8:29.

27

Christus kwam om zondaars te redden

In vers 15 staat de eerste van Paulus' betrouwbare uitspraken in de pastorale brieven, die alle aanneming waard is:

Dit is een betrouwbaar woord en alle aanneming waard dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om zondaars zalig te maken, van wie ik de voornaamste ben.

1 TIMOTHEÛS 1:15

Velen denken dat dit gedeelte deel uitmaakt van een geloofsbelijdenis van de vroege gemeente, net zoals hoofdstuk 3, vers 16 een oude geloofsbelijdenis van de gemeente lijkt te bevatten. Sommigen geloven dat de uitspraak een bekende uitspraak in de gemeente was, en dat Paulus zegt dat het een goede uitspraak is. Het is een

betrouwbare uitspraak. Het is een ware uitspraak. Je kent deze uitspraak, en laat ik je iets zeggen: het is er een waarop je kunt vertrouwen. Ze is het waard om aanvaard te worden.

Of dit een geloofsbelijdenis was die Paulus aanhaalt, of dat hij die zelf formuleert, kan volgens mij niet worden aangetoond. Het is slechts een vermoeden, want er is werkelijk geen enkele reden waarom Paulus dit niet gewoon ter plekke zelf zou kunnen hebben geformuleerd, op dit punt in zijn betoog. Maar de uitspraak is een uiterst bondige verwoording van de kern van de Evangelieboodschap. Ze noemt het behoud. Ze noemt de menswording. Dat Hij in de wereld kwam, suggereert dat Hij uit de hemel kwam. Daarom suggereert het de godheid van Christus. Het suggereert dat de mensen die Jezus kwam behouden niet de rechtvaardigen zijn, maar zondaars. Daarom is het een van de bondigste verwoordingen van het Evangelie die je kunt hebben.

Misschien denken geleerden daarom vaak dat het zo goed is, zo kort en zo vol betekenis, dat het ongetwijfeld heeft gediend als een leerstellige uitspraak of geloofsbelijdenis van de eerste christenen. Maar dat weten we niet. Paulus was ook heel goed in staat om zulke juweeltjes zomaar uit zijn hoofd te bedenken. Zeker het laatste gedeelte, 'van wie ik de voornaamste ben', wordt niet beschouwd als onderdeel van een geloofsbelijdenis, maar als een persoonlijke uitspraak van Paulus. Het is mogelijk dat hij de geloofsbelijdenis aanhaalde, 'Christus Jezus is in de wereld gekomen om zondaars zalig te maken', en er vervolgens zijn eigen persoonlijke opmerking aan toevoegde:

En ik ben de ergste van allemaal.

28

Paulus noemt zich de voornaamste zondaar

Paulus gebruikte geregeld overtreffende trappen wanneer hij over zijn eigen ellendigheid sprak. In 1 Korinthe 15 zegt hij:

Ik immers ben de minste van de apostelen — ik die het niet waard ben een apostel genoemd te worden, omdat ik de gemeente van God vervolgd heb.

1 KORINTHE 15:9

In 2 Korinthe zegt hij:

Ik ben niets.

Hij zegt:

Ik ben door te roemen dwaas geworden! U hebt mij daartoe gedwongen, want ik zou door u aanbevolen moeten worden. Ik ben immers in niets minder geweest dan de apostelen bij uitstek, hoewel ik niets ben.

2 KORINTHE 12:11

Hij zegt in heel krachtige bewoordingen dat hij een lage dunk van zichzelf heeft. Ook hier:

van wie ik de voornaamste ben.

1 TIMOTHEÛS 1:15

Nu zeg je misschien: ‘Dat is wel een beetje overdreven. Hoe kan Paulus de voornaamste van de zondaars zijn? Is hij erger dan Adolf Hitler of Charles Manson of Jeffrey Dahmer?’ Paulus vond blijkbaar dat hij in elk geval niet beter was. Hij is niet beter dan de ergste van hen. Hij is nooit echt losgekomen van het gevoel van

verantwoordelijkheid voor zijn verleden, voor het feit dat hij christenen vervolgde. Zelfs heel laat in zijn leven, wanneer hij de pastorale brieven schrijft, noemt hij zijn vervolging van christenen als iets wat zwaar op hem drukte en invloed bleef uitoefenen op hoe hij over zichzelf dacht.

Paulus had op dat moment al ruim dertig jaar met God gewandeld, misschien tussen de dertig en veertig jaar. Hij was iemand die behoorlijk geheiligd was. Hij was een behoorlijk godvruchtige man. Maar hij verloor nooit uit het oog tot welk kwaad hij in staat was voordat hij genade had. Geen christen zou ooit moeten denken dat hij niet tot de grofste zonden kan vervallen wanneer hij aan zichzelf wordt overgelaten. Want zoals Paulus in Romeinen 7 zei:

Want ik weet dat in mij, dat is in mijn vlees, geen goed woont.

ROMEINEN 7:18

Ook als christen woont er nog steeds niets goeds in mijn natuurlijke mens. Voor zover ik nalaat in de Geest te wandelen, ben ik onderworpen aan mijn natuurlijke mens, die net zo slecht is als de natuurlijke mens van ieder ander. Ik ben niet beter.

Paulus geeft volgens mij te kennen dat hij, als hij het geloof zou verlaten, als hij zou nalaten in de Geest te wandelen, zelfs op deze hoge leeftijd nog in dezelfde valstrikken van de zonde zou kunnen lopen als vroeger. Want hij is eigenlijk niet beter dan hij vroeger was. Hij zegt niet: 'Ik was de voornaamste van de zondaars.' Hij zegt:

Ik ben de ergste zondaar.

Ik geloof dat hij niet bedoelt dat hij op dat moment zulke zonden begaat, maar dat hij van nature, in zijn vlees, nog evenzeer een zondaar is als hij ooit was. Hij hoeft niet onder het vlees te leven. Hij kan in de Geest wandelen en de begeerten van het vlees niet vervullen. Maar als hij de begeerten van het vlees wel zou vervullen, zouden die net zo grof en losbandig zijn als ze ooit waren.

29

Een rein hart en de zondige natuur

[Vraag uit het publiek:] ‘Hoe ging dat vers ook alweer waarin staat:

Arglistig is het hart, boven alles, ja, ongeneeslijk is het, wie zal het kennen?

JEREMIA 17:9

Jeremia? Ik dacht dat je zei dat dit niet op christenen van toepassing zou zijn, toch?’

Het hart is niet hetzelfde als het vlees. Het is waar dat Jeremia over zijn generatie zegt: hun hart is door en door slecht en bedrieglijker dan wat dan ook enzovoort.

Wie kan het doorgronden?

Ik zou zeggen dat het hart van een christen rein kan zijn. Het hart van een christen kan goed zijn wanneer we de Heere, onze God, liefhebben met heel ons hart. Maar dat is niet hetzelfde als spreken over ons vlees, of over de natuur die zich in onze leden openbaart wanneer we niet in de Geest zijn.

De reden dat ons hart goed kan zijn, is dat de Heilige Geest ons hart verandert en ons een goed hart geeft. Wanneer ik zeg ‘ons hart verandert’, bedoel ik dat ons hart goed is zolang we onder Zijn invloed staan. Maar als we ons aan Zijn invloed onttrekken of ons ertegen verzetten, kan ons hart terugvallen. Ons hart komt in de Schrift waarschijnlijk ongeveer overeen met de ziel en het verstand. De woorden ‘ziel’, ‘verstand’ en ‘hart’ worden volgens mij vrij vaak door elkaar gebruikt. Er zijn misschien heel kleine verschillen tussen die woorden, maar ze spreken over het wezenlijke karakter van iemand en zijn innerlijke leven. Dat innerlijke leven staat onder de invloed van de Geest aan de ene kant, of van het vlees aan de andere kant. Als we ons niet aan de Geest onderwerpen, zijn we nog steeds onderworpen aan het vlees.

Daarom kunnen mijn hart, mijn karakter, mijn ziel en mijn verstand vleselijk zijn. Het kan vleselijk zijn, en het kan net zo slecht zijn als ooit, zodra ik de Geest van God niet langer laat doen wat Paulus in Romeinen 8:2 beschrijft:

Want de wet van de Geest van het leven in Christus Jezus heeft mij vrijgemaakt van de wet van de zonde en van de dood.

ROMEINEN 8:2

Het zou dus op ons van toepassing kunnen zijn als we niet in de Geest wandelen.

Ik zou morgen de voornaamste van de zondaars kunnen zijn als ik gewoon besloot van het geloof af te vallen. Misschien heb ik mijn hele leven kuis geleefd, ben ik mijn vrouw trouw geweest, een liefdevolle ouder geweest, iemand die zijn rekeningen op tijd betaalt en mensen niet bedriegt, enzovoort. Ik kan al die dingen tot op de dag van vandaag doen en dan besluiten dat ik geen christen meer wil zijn. Dan zou ik een bankrover kunnen worden, een hoerenloper, wat voor verschrikkelijke dingen je je ook maar kunt voorstellen. Ik zou dat allemaal kunnen worden. Het ligt in de aard van het vlees, dat in ons allemaal zit, om dat te doen als we niet voortdurend op de Geest vertrouwen. Paulus is zich daarvan bewust.

30

Eer en heerlijkheid aan de eeuwige Koning

Deze doxologie, zoals dat heet, in vers 17, lijkt behoorlijk op wat Paulus op andere plaatsen doet. Soms gaat Paulus ineens over tot het toeschrijven van heerlijkheid aan God. Dat doet hij in Romeinen, volgens mij in 1 Korinthe, en op allerlei plaatsen. Hij schrijft God heerlijkheid toe, heerlijkheid en eer en wijsheid en wat al niet. Dit soort uitspraken worden doxologieën genoemd, naar het Griekse woord doxa, dat heerlijkheid betekent. Een doxologie is het toeschrijven van heerlijkheid aan God.

Paulus doet dat van tijd tot tijd omdat hij gewoon zoveel van de Heere houdt. Soms, wanneer hij aan bepaalde begrippen denkt die hem echt enthousiast maken, barst hij spontaan uit in lofprijzing aan God. En dat doet hij in vers 17:

De Koning nu der eeuwen, de onvergankelijke, de onzichtbare, de alleen wijze God, zij eer en heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen.

1 TIMOTHEÛS 1:17

Nogmaals, de King James zegt: ‘the only wise God’. Dat heeft een iets andere betekenis. ‘Only wise God’ (de enige wijze God) betekent dat er misschien andere goden zijn, maar dat geen van hen wijs is. Maar ‘God Who alone is wise’ (God, Die alleen wijs is) betekent dat er maar één God is, en dat Hij ook de enige Persoon in het heelal is Die wijs is. Waarschijnlijk verdient de New King James de voorkeur.

31

Handoplegging en profetie bij de uitzending

Laten we verdergaan. Vers 18:

Dit gebod leg ik u op, mijn zoon Timotheüs, in overeenstemming met de profetieën die voorheen over u uitgesproken zijn, opdat u in deze dingen de goede strijd strijdt. En behoud het geloof en een goed geweten. Sommigen hebben dit verworpen en hebben in het geloof schipbreuk geleden. Tot hen behoren Hymeneüs en Alexander, die ik aan de satan overgegeven heb, opdat zij zouden leren niet meer te lasteren.

1 TIMOTHEÛS 1:18-20

Er moeten verschillende dingen over deze passage worden gezegd. Allereerst spreekt Paulus in vers 18 over profetieën die eerder over Timotheus waren uitgesproken. Hij zegt niet bij welke gelegenheid die profetieën werden uitgesproken. Maar dat zou heel

goed bij zijn aanstelling kunnen zijn geweest, want in hoofdstuk 4, 1 Timotheus 4:14, zegt Paulus:

Veronachtzaam de genadegave niet die in u is en die u gegeven is door profetie, met handoplegging door de raad van ouderlingen.

1 TIMOTHEÛS 4:14

De uitdrukking ‘raad van ouderlingen’ is in het Grieks presbyterion, van presbyteros, oudste. Het betekent eenvoudig de raad van oudsten, het geheel van oudsten van de gemeente. In welke gemeente werd Timotheus door de oudsten aangesteld? Ik weet het niet. In de presbyteriaanse kerk, denk ik. Nee. Maar aangezien de bediening van Timotheus in Lystra begon, en daar een gemeente was en daar oudsten waren, is het waarschijnlijk dat hij vanuit zijn eigen gemeente in Lystra werd uitgezonden toen Paulus besloot hem mee te nemen. Daarbij werden hem de handen opgelegd en werden er bij die gelegenheid bepaalde profetieën over hem uitgesproken.

Het is gebruikelijk geworden, omdat het boek Handelingen dit laat zien, dat wanneer zendelingen worden uitgezonden, hun eigen gemeente hun de handen oplegt. De oudsten leggen hun de handen op en zenden hen uit. Paulus en Barnabas werden inderdaad op deze manier uitgezonden. In Handelingen hoofdstuk 13 sprak de Heilige Geest en zei:

En terwijl zij de Heere dienden en vastten, zei de Heilige Geest: Zonder voor Mij zowel Barnabas als Saulus af voor het werk waartoe Ik hen geroepen heb.

HANDELINGEN 13:2

Daar staat dat de oudsten van de gemeente daar — het woord oudsten wordt niet gebruikt, maar de leiders van de gemeente daar — baden en vastten en hen daarna onder handoplegging uitzonden. Dat is tot op de dag van vandaag gebruikelijk gebleven.

Mijn gezin en zes andere gezinnen werden in 1983 vanuit de Calvary Chapel in Santa Cruz uitgezonden om deze school te beginnen. De oudsten legden ons de handen op en zonden ons uit. En het is heel gebruikelijk om dat te doen wanneer je werkers uitzendt.

Waarschijnlijk wordt hier verwezen naar het moment waarop Timotheus voor het eerst werd afgezonderd om met Paulus mee te gaan. Hij was een jonge christen in de gemeente geweest, die goed bekendstond. Paulus kwam voor de tweede keer naar de stad en zei: 'Ik wil deze jongen meenemen.' Volgens mij is dit hoe het gegaan is: de oudsten van de gemeente legden hem de handen op om hem samen met Paulus als zendeling uit te zenden. Op dat moment werden er profetieën over hem uitgesproken.

De eerste keer dat ik de doopsgezinde gemeente hier in de stad bezocht, zonden ze een jongeman uit naar een discipelschapstrainingsschool van Jeugd met een Opdracht in Amsterdam. De oudsten en anderen gingen om hem heen staan en legden hem de handen op, en er was een moment waarop ze over hem profeteerden. Er werden bepaalde profetieën over hem uitgesproken die mij er echt van overtuigden dat dit een geestelijke gemeente was en zo. Volgens mij was dat waarschijnlijk ook in de vroege gemeente heel gebruikelijk.

Hoewel ik me niet herinner dat er profetieën over ons werden uitgesproken toen we Calvary Chapel Santa Cruz verlieten om deze school te beginnen, ontving ik vlak voordat we vertrokken om naar de school te gaan een persoonlijke profetie van een broeder wiens bediening ik waardeerde. Het was een profetie die betrekking leek te hebben op de school en die echt leek te zijn. Dus wanneer mannen vanuit hun eigen gemeente worden uitgezonden om iets op te zetten of zendingswerk te doen, is het opleggen van handen, soms samen met profetie, iets wat behoorlijk bijbels is en tot op de dag van vandaag nog wordt gedaan.

32

Persoonlijke profetieën toetsen en herinneren

Wat was de inhoud van die profetieën die over Timotheus werden uitgesproken toen een raad van oudsten hem de handen oplegde? Dat weten we niet. Maar Paulus zegt in 1 Timotheus 1:18 dat die profetieën Timotheus van nut zullen zijn. Als hij erover

nadenkt en ze zich herinnert, zullen ze hem helpen de goede strijd te strijden. En de strijd waarin hij verwickeld is, is tegen satan, en misschien meer in het bijzonder tegen dwaalleraren die satan volgen en satans leugens onderwijzen. Om als jonge man stand te houden tegen de stroom van misleiding die in de gemeente van Efeze gaande was, moest Timotheus de moed van een krijger hebben. En mocht hij ooit de moed dreigen te verliezen, dan moest hij zich die profetieën herinneren die over hem waren uitgesproken.

Misschien zijn er over sommigen van jullie persoonlijke profetieën uitgesproken. Als dat zo is, en als ze echt waren — ik heb mensen over mij horen profeteren terwijl ik reden had om te vermoeden dat die profetieën niet echt waren — dan heb je die profetieën misschien weer in herinnering kunnen roepen. Volgens mij heeft John (achternaam onzeker: Twohy of Chau) mij een profetie verteld die over hem werd uitgesproken toen hij bij Jeugd met een Opdracht was. Het is goed om die er van tijd tot tijd bij te pakken en opnieuw te lezen ter bemoediging. Want soms zijn de omstandigheden ontmoedigend, en dan keer je terug naar wat God over je heeft gezegd, en dat bemoedigt je.

Ik herinner me dat de profetie die ik noemde, die over mij werd uitgesproken, gegeven werd door de enige man in de gemeente van wie ik erkende dat hij een echte profetische gave had. Hoewel andere mensen in de gemeente profeteerden, had ik bij sommigen van hen mijn twijfels. Hij was een man die ik respecteerde vanwege het soort woorden dat hij doorgaf. Die maakten indruk op mij. Hij belde me op en zei: 'Ik heb een woord van de Heere voor je en een Schriftgedeelte.' Hij zei: 'Eerst zal ik je het Schriftgedeelte geven.' En toen hij het woord 'Schriftgedeelte' zei, kwam er een Bijbelverwijzing bij me op. Misschien heb ik jullie dit verhaal al eens verteld. Die Bijbelverwijzing was Jozua 1:9.

Meestal was ik achterdochtig wanneer mensen zeiden dat ze een profetie voor me hadden. Want ik herinner me dat, toen ik nog vrijgezel was, drie verschillende profetessen naar me toe kwamen en me vertelden dat ik met hen moest trouwen. Ik wist dat minstens twee van hen het mis moesten hebben, en volgens mij hadden ze het alle drie mis. Ik ben met geen van hen getrouwd. Maar waar het om gaat, is dat je persoonlijke profetieën soms met een korreltje zout neemt.

Maar deze man vertrouwde ik meer dan de meeste anderen. En toen hij zei: 'Ik heb een profetie en een Schriftgedeelte voor je', kwam, zoals ik zei, ergens in mijn achterhoofd de Bijbelverwijzing Jozua 1:9 bij me op. Er was werkelijk geen enkele reden waarom ik juist die zou hebben gekozen. Maar dat bleek het Schriftgedeelte te zijn.

Hij zei: 'Laat me het hier even opzoeken.' Hij zei: 'Het staat in Jozua.' Toen was hij ernaar aan het zoeken. Hij zei: 'Het staat in het eerste hoofdstuk.' Vervolgens leek het alsof hij ondraaglijk lang naar het juiste vers aan het zoeken was. En ik zei: 'Is het toevallig vers 9?' Want dat was het vers dat bij me was opgekomen. Hij zei: 'Ja, dat is er een deel van.'

33

Bemoediging door profetie in de geloofsstrijd

Het gedeelte was Jozua 1, vers 5 tot en met 9. Ik zou dit niet met jullie delen als het niet te maken had met precies dit onderwerp: dat persoonlijke profetieën nuttig zijn in de strijd. Ik heb dit Schriftgedeelte en de profetie die hij me gaf heel vaak in herinnering geroepen. De profetie was heel eenvoudig. Er werd gezegd dat God me een geschenk zou geven, en dat ik het kon behouden als ik een gepaste, nederige houding bewaarde,

enzovoort. Maar als ik dat niet deed, zou ik het verliezen. Ik begreep dat met dat geschenk deze school werd bedoeld. Tot nu toe lijkt het te kloppen. Maar het Schriftgedeelte dat hij me gaf was dit, Jozua 1:5 tot en met 9:

Niemand zal tegenover u standhouden al de dagen van uw leven. Zoals Ik met Mozes geweest ben, zal Ik met u zijn. Ik zal u niet loslaten en u niet verlaten. Wees sterk en moedig, want ú zult dit volk het land dat Ik hun vaders gezwoeren heb hun te geven, in erfbezit laten nemen. Alleen, wees sterk en zeer moedig, door nauwlettend te handelen overeenkomstig heel de wet die Mozes, Mijn dienaar, u geboden heeft. Wijk daar niet van af, naar rechts of naar links, opdat u verstandig zult handelen overal waar u gaat. Dit boek met deze wet mag niet wijken uit uw mond, maar u moet het dag en nacht overdenken, zodat u nauwlettend zult handelen overeenkomstig alles wat daarin geschreven staat. Dan immers zult u uw wegen voorspoedig maken en dan zult u verstandig handelen. Heb Ik het u niet geboden? Wees sterk en moedig, schrik niet en wees niet ontsteld, want de HEERE, uw God, is met u, overal waar u heen gaat.

JOZUA 1:5-9

Je kunt begrijpen hoe bemoedigend dat specifieke woord is. Het interessante is dat iedereen me die Schrifttekst had kunnen geven, en ook andere Schriftteksten zouden een bemoediging zijn, zelfs als ze uit hun eigen geest voortkwamen. Wat ik merkte, was dat de verwijzing al bij me was opgekomen voordat hij me vertelde wat de verwijzing was. En hij sloeg die tekst op zonder dat ik die had genoemd. Hij sloeg Jozua 1 op en zocht naar dat vers, en hij zei dat vers 9 er een deel van was. Ik had het gevoel dat de Heere dat deed om mij te bevestigen dat dit er niet een was waarover ik behoefde te twijfelen. Er zijn veel profetieën die ik heb gehoord waar ik mijn twijfels bij had. Het waren mooie woorden, maar je weet het nooit: komt het echt van God of uit

de eigen geest van deze persoon? Maar ik had het gevoel dat die ervaring me voldoende innerlijke bevestiging gaf. Bij veel gelegenheden waarop ik als het ware in een strijd verwickeld was, heb ik moeten terugdenken aan:

Niemand zal je je hele leven lang kunnen tegenhouden.

Dat was vaak wanneer die strijd met mensen was. En het is een bemoediging geweest. Doordat ik dat woord had ontvangen, heb ik de strijd beter kunnen voeren dan wanneer ik het niet had ontvangen.

Timotheus had blijkbaar een of ander bemoedigend profetisch woord ontvangen. En Paulus zei:

Dit gebod leg ik u op, mijn zoon Timotheüs, in overeenstemming met de profetieën die voorheen over u uitgesproken zijn, opdat u in deze dingen de goede strijd strijdt. En behoud het geloof en een goed geweten. Sommigen hebben dit verworpen en hebben in het geloof schipbreuk geleden. Tot hen behoren Hymeneüs en Alexander, die ik aan de satan overgegeven heb, opdat zij zouden leren niet meer te lasteren.

1 TIMOTHEÛS 1:18-20

Er waren blijkbaar heel positieve profetische dingen over hem uitgesproken toen hij met Paulus werd uitgezonden. En die moet hij in gedachten houden. Ik zou je willen aanmoedigen: als je echte profetieën hebt ontvangen die persoonlijk over je zijn uitgesproken, en die je enig besef geven van je bestemming in God of wat dan ook, vergeet die dan niet en roep ze in herinnering. Het zal je helpen in je strijd.

Hij noemt twee personen die het geloof en een goed geweten hebben opgegeven. Ik heb gezegd dat vers 19 parallel loopt met vers 5 en 6. Zowel in vers 5 en 6 als hier gaat het over de noodzaak van geloof en een goed geweten, en over het feit dat sommigen die hebben weggedaan of ervan zijn afgeweken. Er worden twee mannen genoemd die schipbreuk hebben geleden in hun geloof. Dat suggereert dat ze geen christenen meer

zijn, en dat zegt opnieuw iets over de kwestie van eeuwige zekerheid. En trouwens, er zijn heel wat passages in de pastorale brieven die in strijd lijken te zijn met de leer van de eeuwige zekerheid.

Nu kun je geen schipbreuk lijden in je geloof als je geen geloof hebt dat schipbreuk kan lijden. Als je een geloof hebt dat schipbreuk kan lijden, dan wijst dat erop dat je geloof hebt en dat het ook schipbreuk kan lijden. Dat lijkt duidelijk niet overeen te komen met eeuwige zekerheid.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- 1 Timotheüs 1:1-2
- 1 Timotheüs 4:12
- Titus 2:13
- Kolossenzen 3:4
- Filippenzen 2:19-22
- Johannes 5:19
- Johannes 5:20
- Filippenzen 2:22
- 2 Timotheus 2:2
- Titus 1:4
- 1 Timotheüs 1:13
- 1 Timotheüs 1:16
- 1 Timotheus 1:3
- 1 Timotheüs 1:3-4
- 1 Timotheus 1:7
- Titus 1:10
- 1 Timotheüs 1:5
- 1 Timotheüs 1:8
- Markus 12:30-31
- Mattheüs 22:40
- Psalmen 51:12

- Psalmen 24:3-4
- Mattheüs 5:8
- Deuteronomium 6:5
- 1 Korinthe 10:31
- Johannes 8:7
- Hebreëën 9:14
- Hebreëën 10:22
- 1 Johannes 1:7
- 1 Johannes 1:9
- 1 Timotheus 1:6
- 1 Timotheüs 1:19
- Galaten 5:6
- Jakobus 2:26
- Jakobus 2:15-16
- 1 Johannes 3:17
- 1 Timotheüs 1:7
- 2 Samuel 18:22
- 1 Timotheüs 1:9-11
- 1 Timotheüs 6:3
- Jakobus 2:10
- Galaten 3:10
- Romeinen 2:15
- 2 Petrus 1:4
- 1 Timotheus 1:9-10
- Galaten 5:22-23
- 2 Timotheüs 2:5
- 1 Timotheüs 1:12-17
- Romeinen 8:29
- 1 Petrus 1:2
- Johannes 6:44
- Mattheüs 23:37
- Handelingen 7:51
- 1 Timotheüs 1:12
- 2 Timotheus 1:3

- Handelingen 26:14
- Romeinen 1:18
- Lukas 23:34
- 1 Timotheus 1:13
- 1 Timotheüs 1:15
- 1 Korinthe 15:9
- 2 Korinthe 12:11
- Romeinen 7:18
- Jeremia 17:9
- Romeinen 8:2
- 1 Timotheüs 1:17
- 1 Timotheüs 1:18-20
- 1 Timotheüs 4:14
- Handelingen 13:2
- Jozua 1:5-9

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.